

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadhatatlanok átvétele:
 Egész évre — 10 kor.
 Negyedévre — 4 c.
 Helyben házon kívül:
 Egész évre — 20 kor.
 Negyedévre — 5 c.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Negyedévre — 6 c.

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a délutáni és
 éjszakai napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadhatatlanok:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.
 A szerkesztőség kifizetése visszatérítendő
 vagy megfizetésre nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadhatatlanok intéseiről.
 Egy sor minden ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD, febr. 28.

Válság készülóban.

A katonai javaslatok sok bajt és nehézséget okoztak már a Széll-kormánynak, de úgy látszik, még csak ezután hoznak igazi bajt rá. Már az ősszel, mikor benyújtotta azokat a kormány, olyan kavarodást idéztek elő, hogy csakhamar vissza kellett vonni azokat. A hadügy-miniszter úgy tervezte, hogy a múlt évi okt. 1-én berukkolt póttartalékosok mindjárt bent is maradnak egy esztendőre, — nem lett belőle semmi.

Majd következett januárban az Apponyi-Fejérváry konfliktus, mi válsággal fenyegette az egész pártot és csak nagy nehezen tudta Széll elhárítani a bajt.

Mikor pedig ez valamennyire rendbe jött, akkor kezdődött az obstructió, melyet mai napig sem bírt leszerelni a kormány. A farsangi szünet előtt még reménykedtek, biztak benne, hogy sikerülni fog megbékéltetni az ellenzéket, de a függetlenségi párt és a néppárt ismeretes határozata után füstbe ment ez a reményesség is.

S ha mégis maradt volna valami belőle, azt is tönkretette az osztrák honvédelmi miniszter nyilatkozata, melyet, úgy látszik, a korona engedélyével tett.

Welsersheimb miniszter »legfelsőbb akarat«-nak proklamálja azt, hogy a hadsereg alakjába is, hozzájárulásban is, lényegében is közös maradjon ezután is.

Ezzel szemben pedig Széll és Fejérváry Apponyinak követeléseivel elfogadták, s rövid időn végrehajtandónak ígérték a katonai perrendtartást, a zászló-és jelvény kérdésének elintézését és a magyar tiszteknek magyar csapatokhoz való beosztását. Mindez homlokegyenest ellentétben áll az osztrák kormány rideg kijelentésével, s egy második Széll-Körber válság csiráit rejti magában, mely annyival veszedelmesebb, mert itt már Fejérváry és Apponyi is angazsálva vannak, s így a visszavonulás utja teljesen ki van zárva.

A képviselőház mai ülésén az ellenzék mindhárom árnyalata szorongatta ma a kormányt, különösen Ugron és Rakovszky fellépése színvallásra bírta a miniszterelnököt, aki most is fentartotta ígéreteit, s egyúttal élet venni igyekezett az osztrák honvédelmi miniszter kategorikus nyilatkozatának. Tartunk tőle, hogy Bécsből újabb és nyomatékosabb válasz jön, mire elkerülhetetlenül kitör a válság.

Es ha a válság megoldása után a kínálkozó politikusok közül valamelyik el is fogadná Körberék rideg proklamációját a hadseregnek ilyen értelemben közös voltát illetőleg, az az új kormány már nemcsak a függetlenségi és néppártot találna magával szemben, hanem a volt nemzeti pártot is — újabb és bővített kiadásban.

Beavatott politikai körökben beszélnek, hogy a királynak mostani hazajövele a válsággal áll kapcsolatban. Budapesti tar-

tózkodása alatt magához hivatja az ellenzéki vezéreket is. Ennek kétségkívül jó hatása lesz politikai viszonyainkra. De ha a Széll- és Fejérváry-féle ígéretek-ből vissza kell vonni valamit, akkor a korona közbelépése nem lesz képes megakadályozni a szapadelpárt válságát.

A kulisszák mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, febr. 28.

A Bánffy-kormány végnapjai óta egyetlen egy esetben sem állott kormány és ellenzék oly élesen egymással szemközt, mint a jelenlegi alkalomkor, hogy a képviselőház a katonai javaslatokat tárgyalja. A kormány és vele együtt a szabadelvűpárt sziklaszilárdan áll a javaslatok mellett, míg az ebben a kérdésben egyesült ellenzéki pártok teljes erejük megfeszítésével küzdenek a javaslatok törvényerőre emelkedése ellen.

A helyzet a kormánynak és az ellenzéknek rideg álláspontja következtében a legválságosabbra fordult és igazán valami rendkívüli dolognak kell majd közbejönnie, hogy megoldódjék.

* * *

Igen kinos jelenetek játszódtak le a képviselőház folyosóján most csütörtökön, miközben az elnök odabent a zárt ülést megnyitotta.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A lakodalom*

Irtá: Juhani Aho. Ford. Bán Aladár.

Az én megtérésem és lelki ébredésem — beszélne egy elemedtől, komoly gondolkozású papné — nem történt csöndes, zajtalan belső munkával. Az első lökést egy meglepő esemény adta meg, mely úgy jött, mint az égből a villám. Mostanság ilyen villámok nem igen gyakoriak. Abban az időben azonban másképp volt, mert mind-nütt égháború volt és az Úr szava dörgött az emberek lelkiismerete fölött.

* Ez az elbeszélés Aho »Pietisták« című művéből való. A hetvenes években nagy volt a vallásos fölbuzdulás az éj zaki országokban. Az elbeszélést a Szent István-Társulat kiadta Családi Regén tárból vettük át.

Egyházkertletünk paplakában akkor nagy, fényes menyegzőt ültek.

Ez a lakodalom fényesebb volt az előbenieknél, mert hat leány közül az utolsó ment férjhez s éppen az oapon volt a szülők ezüstlakadalma. A közeli városból zenészeket is hoztak a vigáság emelésére. Akkortájt ez ritkaságszámba ment s ezért nagy csodálkozással beszéltek róla.

A papi ház a régi nagy, előkelő papi házhoz tartozott. Az esperes olyan volt, mint egy fej-delem a községében és kiterjedt rokonsága volt. A »filozófia« doktora és a csillagrend tagja sem ifjú-sága, sem férfikora idejében nem gondolt arra az utra, a melyre öregsége napjaiban jutott.

De csak addig folytak jól a dolgok, míg a kertületben nem voltak pietisták. Azonban itt is csakhamar megjelentek és pedig oly hirtelesen, hogy alig tudták róluk, mikor már a szomszédos kertületben tul-ulyra jutottak. Ez a

»veszedelem« — így nevezte az új irányt az esperes — innen nemsokára beszivárgott a községébe is.

De a helyzet nem javult, sőt rosszabbodott. A vagyonosok is hozzájuk csatlakoztak és nemsokára a fél kerület a hatalmukban volt és követelőkké lettek. Nem volt elég, hogy saját gyűlékezeteiben élesen bírálhatták a papságot és az ő tanítását; az esperesnek egész életét meg kellett volna változtatni, mivel ők igaz életre törekedtek. Egy nap bebottlott a paplakba két vezéremberük s a doktornak és a csillagrend tagjának feddő szavakat mondtak a szemébe azért, hogy a világ szerint él, hogy megtűri a tánczot, zenét és dalt a házában, hogy ő — egy szóval — romlottságot terjeszt maga körül. Az ezredes dühbe jött és kikergette azokat az arczátlanokat. »Majd adok én ezeknek a képmutatónak« kiáltott lelke háborgásában.

Kévéssel ezután történt leánya esküvője és az ő ezüstlakadalmuk. S az ő fölhevüléséből el-

Kitűnő saját termésű borok

kaphatók lakásomon üvegezten a következő áron:

1. Új (palack nélkül) — — —	1 liter	0,7 liter	0,5 liter
2. Őszali, n.-várad, fehér	frt 32 kr.	frt — kr.	frt — kr.
Finom fajorok:	40		
(palackkal)			
3. Kadarka, vörösbőr, ménesi	1	90	65
4. Cabernet, vörösbőr — — —	1	10	70
5. Sauvignon, fehér csemegebor	1	20	75
6. Ménesi aszú, vörös — — —	1	2	50

Hogy finom fajoraim a n. é. közönség részére könnyebben hozzáférhetőek legyenek, a 3., 4., 5., 6-os számú fajokból 7-10 és 5-10 literes üvegekben **IFJ. POPPER JÓZSEF** ur kereskedésében bizományi raktárt tartok, a hol is a jelzett boraim ugyanazon árral kaphatók, mint nálam.

10 üvegen felüli megrendelést házhoz is szállítok. Saját termésű törköly-pálinka és cognacomat is áruba bocsátom

Molnár Lajos

Schlauch-tér 18. sz.
 Telefonszám: 406.

Hámos László gömői főispán föllépése okozta a nagy csetepatét, azzal, hogy a függetlenségi párti jelöltek viselkedését a kerületekben igen kemény modorban bírálta.

A mikor azután a felkorbácsolt kedélyek úgy a hogy megnyugodtak, sok szó esett arról, vajjon jogosult-e a törvényhozás tagjain és az országgyűlési tudósítókán kívül más ember is a folyosón tartózkodni.

A képviselők nagy része a mellett kardoskodott, hogy a folyosó kizáróan a képviselőknek és újságíróknak fentartott hely és többek között felelevenítettek egy vonatkozó esetet, a mely a bécsi Reichsratban történt. Ott az étkező használhatása dolgában merült fel hasonló eset.

A Reichsratban ugyanis éppen úgy, mint legujabban nálunk, két egymásba nyíló étkező helyiség van. Az egyik kizáróan a képviselőház tagjai számára, a másik a hírlapíróké és a Ház tisztviselői.

A mikor ezt a dolgot odaát Bécsben a gazdasági bizottságban így megállapították volna, az a kérdés merült fel, vajjon az a miniszter, a kinek képviselői mandátuma nincsen, tehát nem egyszerűen képviselő is, jogosult-e a kizáróan képviselőknek fentartott étkező termet használni, igen vagy nem. Számosan a mellett szólottak, hogy nem jogosult, mert nem képviselő.

Végre azonban abban állapodtak meg, hogy miniszterrel szemben, ha nem képviselő is, kivételt tesznek.

* * *

Az ellenzéki szónokok támadásainak központját Andrassy Gyula grófnak a véderőjavaslat mellett tartott beszéde képezi. És előtérbe lépett a nemes gróf újabb azzal is, hogy a király ő Felsége az udvari bálon megszólítással és hosszabb beszélgetéssel tüntette ki.

Tehát legujabban ismét a közel jövő embere. És annyi bizonyos, bármiként kommentálták is felszólalását, hogy nagyon alapos tudású politikus. Kevés ember

határozta, hogy olyan lakadalmat csap, amelyet még eddig soha.

— Ha ők harcot akarnak — azt elérik, szólott. Az uri népeu kívül, melyet közelből és távolból még invitált, meghívta a paraszok néhánját is a menyegzőre. Az uraknak zenekart rendelt a városból és a paraszok táncosai számára két kerület muzsikusaikat rendelte be.

Jó kedvünk, különösen nekünk nyoszolyólányoknak és vőfélyeknek, teljes lett volna, ha nem lett volna a társaságban egy komor arc, mely valósággal gyöttrően meredt reánk és mindenüvé követett bennünket. Ha nevéttünk, vagy tréfálkoztunk, rögtön megpillantottuk valamely szögletben. Egy fiatal pap volt ez, az esperes fia, a ki néhány évvel ezelőtt a kerület legdévajabb ficsura és nekünk, fiatal leányoknak, első ideálunk volt.

Az esperesnek minden gyermekében öröme telt. Leányai jól mentek férjhez, fiai valamennyien jó állásban voltak. Ez is a legifjabbik, jól indult és mivel tehetséges, eszes, eimés és virgonc volt, atyjának szemefénye volt. De, éppen utolsó vizsgálata után elhatározta, hogy pappá lesz. S ez még nem volt elég. O is piétista volt, mint sok egyetemi hallgató akkortájt és nyilvánosan is elismerte, hogy e felekezethez tartozik. Mivel otthon sok minden másképp vala, mint ő szerette volna, másik püspökségbe folyamodott és most káplán volt egy piétista papnál Pohjanmaa-ban (Eszaki Finnországban.)

tudja róla, hogy éjszakáit husz esztendő óta komoly tanulással tölti. És bár már miniszter is volt, folyton-folyvást tanul és azokhoz a magyar mágnásokhoz tartozik, a kiknek a műveltségük igazán európai színvonalu.

A fennebb emlitem éjszakázásoknak azután az a következményük, hogy a gróft a délelőtti órákban csak a leg-ritkább esetekben látjuk. El is nevezték az ellenfelei táv-alvónak és azt állítják róla a rossz nyelvek, hogy abban az időben, a mikor a király személye körül volt miniszter, sohasem látta a Felséget, mert a király tudvalevően korán kel, körülbelül ugyanakkor, a mikor a gróf rendszeren lefeküdni szokott.

ORSZAGGYÜLES.

A képviselőház ülése.

Budapest, febr. 28.

Viharos kezdete volt ma a képviselőház ülésének. Napirend előtti felszólalás körében zajgott le ez a vihar, még pedig nem egészen egyoldaluan, nemcsak a baloldal részéről, mert abba a zajos tiltakozásba, mely az osztrák landwehrminiszternek a magyarságot sértő nyilatkozatai ellen felhangzott, a jobboldal helyeslése is belevegült.

De szóljon maga a tudósítás:

Féltizenegy óratájt nyitotta meg gróf Apponyi Albert az ülést.

Belicska Béni, az igazoló-választmány előadója bemutatja Rudnay Sándornak, az új nyitrai képviselőnek megbízólevelét.

Münnich Aurél személyes kérdésben szólal fel. Kovács Pál tegnapi beszédében azt mondta, hogy szóló választásakor nem figyelmeztette választóit a katonai terhekre, holott, mint előadónak tudnia kellett volna azt. Felolvassa Kovács tegnapi beszédének e részét. Hát ez nem felel meg a valóságok. Ennek bizonyításául felolvassa program beszédének azt a részét, mely arról szól, hogy igenis megemlékezett a katonai terhekről. Ennek után a közvélemény megítélésére bizza a tegnapi szavakat. (Helyeslés a jobboldalon, zajos ellentmondások a balon és szélsőbalon.)

Az osztrák miniszter ellen.

Rátkay László: Nagyon fontos kérdésben szólal fel napirend előtt. Előbb visszatekint a javaslatok történetére. Mielőtt azokat benyújtották volna, a szabadelvű párt konferenciát tartott, amelyen Szentiványi Arpad ősmertette a volt nemzeti pártnak ismeretes óhajait. Erre a miniszter azt felelte, hogy kéréseiknek első csoportja a közeljövőben megtörténik, a második csoportnál kijelentette, hogy azok a véderő rezezióknál lesznek teljesítve.

A volt nemzeti párt e kormány ígéretre megígérte a javaslatok megszavazását. Es mi történt azóta. A Reichsratban egymás olyan felszólalások történtek, melyek a magyar nemzetet sértették. Es nem akadt egyetlen miniszterelnök, aki ezt visszautasította volna. (Zajos Ugy van! Szégyen gyalázat! a Ház minden oldaláról.) Es akkor felállt az osztrák honvédelmi miniszter és igazat adott a pártok véleményének. Ezután a javaslat az urakházába került, ahol az egyik szónok körvonalozta a hadsereg egységességét; mely alatt értette a német nyelvet, a jelenlegi zászlót, czimert és végül a régi, szellemet. A többi szónok is mind így beszélt a honvédelmi miniszter pedig azt mondta rá, hogy **örömmel hallotta a nyilatkozatokat.** (Mozgás a szélsőbalon.) Már most hasonlítsuk össze az ott történeteket a mi pártjaink elhatározásaival.

Rákosi Viktor: Ez a nemzeti párt 20 éves küzdelme.

Rátkay: Hát ezt akarta Deák megteremteni a közösséggel?

Felkiáltások jobbról: Nem!

Rátkay: Ebből az következik, hogy a két parlament közül valamelyikben nem mondak igazat. Es ha itt igazat mondták, akkor nem lehetett másként, mint az **osztrák hadügyminiszter hazudott.** (Zajos helyeslés, tetszés és taps az ellenzéken.)

Elnök: Felkéri a szónokot, tartózkodjék az ilyen kifejezésektől. (Viharos Ugy van! Igaza van Rátkaynak! az ellenzéken.)

Rátkay: A helyzetet tisztázni kell. Ha a tényállás az, amit a miniszter az osztrákoknál elmondott, akkor miért tartanak itt minket? Miért játszatják velünk parlamenti kisdéd játékaikat. Küldjenek bennünket haza és akkor tudni fogjuk, hogy csak egy utunk van: a szabadságharc. (Perczekig tartó éljenzés, taps a balon és szélsőbalon.)

Barabás Béla: Majd lesz egy második 48!

A miniszterelnök válasza.

Szell Kálmán: Ha történetek olyan nyilatkozatok, melyeket Rátkay említett a Reichs-

Első izben jött haza megváltozása óta. Most nem várták haza, de valószínűleg még sem tudott ellenállani azoknak az unszó meg-hívásoknak, melyeket anyja és testvérei küldöztek utána.

Altalános volt a rokonok s mindenkifől atyjának csalódása is, a kivel, nyomban megérkezte után, kínos összezördülése volt. Mikor megpillantá a városból nagy garral érkező zenészeket s hallotta, hogy mindez egyrészt a piétisták bosszantására történik — kinyilvánította, hogy tüstént visszautazik. — Nem tudok maradni — mondá — a hol a legszentebb érzelmeimben sértenek.

— Csak menj — szól az esperes.

— Küldjék vissza a zenészeket — könyörgött a menyasszony — én sem akarom.

— De én akarom — szól az esperes s fia uti készülődéshez fogott. Anyja és huga azonban maradásra bírták. Sokáig hallották őket beszélgetni a padlásszobában s mikor lejöttek, mindketten sirtak.

Röggelre kelve még nagyobb bizalmatlanságban volt a fiu. Az érkező vendégek sokasága s az ő öröme, tiszteletük és a gyönyörködésük, melylyel az esperest és a menyasszonyt körülvették és nekik szerencsét kívántak, mindez leverte és gyötörte őt. Ugy lát-szik, őt senki sem vette észre, nem törődnek vele s ha egyik-másik ismerős szóra méltatta, legföljebb azt kérdezte, mikor jött és mikor utazik vissza. Csak legalább valaki lett volna,

a kivel beszélgetett volna; de huga is, a kivel állandó levelezésben volt és a ki leveleiben helyeselni látszott elveit és az ő pártján volt — most huga is mintha ellene szegődött volna oly boldogság és felhőtlen meglepedés tilt arc-zán vőlegénye oldalán. A fiatalemberek, a kik között ő volt azelőtt a legelső, most számba sem vették. A nyoszolyólányok külön szobában ebédeltek vőfélyeikkel, nevettek és mulatoztak, de ha ő keresztül ment szobájukon, mindjárt elhallgattak, mintha összebeszéltek volna. Ugy tekintettek feléje, mint valami csodára s midőn eltávozott, valamit suttogtak felőle. A fiatal urakban több volt a bátorság, mert nem némultak el, mikor ő jött. Sőt úgy tűnt föl, mintha még hangosabban beszélnének az ő bosszantására, poharukat azért is összekocintottak s hiu tréfákat mondtak.

Gyötrelmében a keribe menekült s letlt egy gyeppadra a nagy berkenyefa alá. Ez is élenken emlékezett a régi vidám, gondtalan napokra, midőn mint ifju egyetemi hallgató itt élt ebben a kényelmes házban mindenkitől szeretve és kényeztetve.

Visszakívánta talán azt az időt?
... Nem — törekedett megnyugtani magát, hogy az csak csábítója, kísértője vala, a ki ismét fölemelte fejét, kísértő, hogy odakösse a világ nyugalmához. De neki kötelessége volt harcra szállni vele. Nem lett volna e nyomorult, ha ép most hallgatott és félrevonult volna, mikor beszélnie kellett?

rathan (Felkiáltások a szélsőbalon: No tessék.), azt ő is akceptálja, amit Rátkay mondott, hogy *sajnálatos, hogy nem akadt senki*, aki az ellenünk elkövetett támadásokat a maga értékére redukálta volna. (Ugy van! a jobboldalon.) Mi azonban nem teszünk semmit. Órizzuk meg parlamentünk tekintélyét. (Helyeslés a jobboldalon. Zajos ellentmondások az ellenzéken.)

Rákosi Viktor: Ez kibúvó.

Szell: Neki nem kötelessége e helyről nyilatkozni az ott elhangzottokról. Véleménye azonban az, helyezkedjünk arra a pontra: Van egy hadsereg, mely egész és összes és ennek kiegészítője a magyar hadsereg. Magyarországnak fenn vannak a jogai a közös hadsereget illetően, ami a törvényben van lefektetve. Ezért felelős, de más nyilatkozatért nem. Felelős másodsorban a pártban tett kijelentésére: *azt akarattal tették és be is fogják váltani.* (Viharos éljenzés, taps a jobboldalon.) A hadseregnek mai *jelvényei* nem felelnek meg és igyekezni fognak azt a dualizmus szerint megteremteni. Érvényt szereznek a 68-iki királyi kéziratnak. Harmadszor a büntetőjavaslat el lesz készítve majd és a Ház elé terjesztve. E három ígéretet tette a kormány és ezt meg fogja tartani. (Zajos helyeslés a jobboldalon.) A mi az óhajítások második részére vonatkozik, azt nyitva hagyták a véderő vitára. Ami az osztrák miniszter kijelentését illeti, abban a magyar kormány vagy parlament ellen irányított *sérelmet nem lát.* Abban nincs más, mint hangsúlyozva lett a hadsereg közönsége, ez álláspont a magyar kormánynak is politikai álláspontja. Ezért kéri a Házat, térjenek napirendre.

Pozsgay László: No most már meg vagyunk v. dve.

Rákosi Viktor: Röviden akar felszólalni, mert e kérdést higgadnan kellene tárgyalni, de benne a szenvedélyek tüze lóg, mint Szi-cziliának vulkánja. Nem pártja nevében, de annak megbízásából beszél és azt hiszi, az egész nemzet együtt érez vele. (Ugy van! a szélsőbalon.) Az osztrák parlamenti helyzet már régóta súlyl az nehezedik a mi országunkra. Körber azt mondta az osztrákoknak: adtam nektek kitűnő kiegyezést.

Szell: Én is. (Ellentmondások az ellenzéken.)

Rákosi: Ezzel sikerült Körbernek többsé-

get nyerni. Az osztrákok, akik nyelvkerésről hetekig el tudtak vitázni, e fontos katonai javaslatot néhány nap alatt keresztül vitték. Miért? Az osztrák nemzetiségek, mint egykoron Windischgraetz hadai, úgy vonultak felellentünk. Az ottani felszólalások azt mutatják hogy a mi törekvéseink a nemzeti hadsereget illetően csak humbog. Minden kívánalminkat kategorice visszautasították. (Ugy van!)

Gabányi Miklós: Köszönjük a gyáva kormányunknak. (Elnök csenget.)

Szell: Ezt visszautasítom. Sohse voltam gyáva! (Ugy van! a jobboldalon. — Rendre! Rendre!)

Rákosi: A király azt mondta volt, hogy ha mi elszakadunk Ausztriától, akkor hiába élt.

Szell: Ezt csak ug mondták.

Rákosi: A királyt apostolínak mondják. Csak ugy van annak a koronának dicsőénye, ha az a boldog nemzet arczáról sugárzik oda. Ne kényszerítsék a nemzetet, hogy ugy fogja meg magát, mint az oroszlán: a fogával. (Hosszas taps, éljenzés az ellenzéken.)

Pichler Győző: Welsersheimb miniszter az urakházában tett nyilatkozatának különös fontosságát tulajdonit, hogy ő ezt *ő Felsége nevében* jelentette ki. A magyar kormány, hogy érvényesítse ily körülmények között pártja és a nemzet jogos követelményeit a hadsereget illetően. A t. nemzeti párt követeléseire nézve nem a pártban, hanem az urakházában kapta meg a határozott választ.

Feltegeti, hogy a 68-iki felségrendeletben nincs benne az a rendelkezés, hogy a hadsereg magyar része *fokozatosan* egészítettessenek ki magyar tisztekkel.

Szell Kálmán: Az van benne, hogy *leheltségig.*

Pichler Győző: Chlametzky és Welsersheimb beszédjével foglalkozik, melyek világosan azt akarják feltüntetni, hogy nincs közös hadsereg, hanem csak osztrák hadsereg. A nemzeti párt az ugynevezett vívmányokra csak személyi garanciákat kapott, Szell Kálmán és Fejérváryban. Ha ezek elhagyják helyüket, megszűnik minden garancia. (Helyeslés.)

Ugron redivivus.

Ugron Gábor: Ami Ausztriában történt, próba, hogy mit képes eltűrni ez a nemzet. Nem avatkozott eddig Ausztria ügyeibe. De ott most egyesülnek a pártok, hogy hadat üzenjenek Magyarországnak és törvényeinek! Mert nekünk jogunk van az önálló ujonczbehajtás dolgában. Ezt a jogunkat támadja meg Ausztria ritka nagy egyetértéssel. Hogyan jött

létre ez a nagy egyetértés? Csupa magyar elleni gyűlöletből? Avagy egy láthatatlan kéz intézi azt? Az a kéz, mely már annyi viszályt támasztott a korona és a nemzet közt? (Taps és helyeslés balról.) Ezt az őseink kamarillának nevezték. S ime ahogy Ausztriában beszélnek, ugyanezek a hangok itt is hallatszanak, Andrassy beszéde ugyanigy szól, mint az osztrák hangok, csak más skálában. (Nagy taps balról.) Ausztria alapja meg van rendülve. Évek óta Magyarország türelméből él. E Ház többségének előzékenységéből él, mely nem veszi igénybe törvényadta jogát, hogy különváljon attól az országtól, melynek költségvetését már évek óta nem parlament szavazza meg, melynek tehát alkotmányossága nincs. (Ugy van balról.) Egyszer mondja Magyarország 35 évi tespedés után, hogy ragaszkodik jogaihoz, melyek a 67-es törvényben lefektetvék. S ekkor mi történik? Ausztria egészen föltámad ezen jogok érvényesítése ellen. Mit mutat ez? Azt, hogy el kell szakadni ettől az országtól. (Ugy van balról.) Mutassa meg a többség is az egyetértését, hogy ilyen támadásoktól nem ijed meg s nem hátrál meg előttük.

Kiáltások jobbról: Nem is!

Ugron Gábor így végzi felszólalását: Felhivom önöket, ha igazi hivei a trónnak, álljanak ellent az osztrák arrogancia támadásának, ne hátráljanak! Lássák be, hogy a 67-es alap nem véd meg bennünket. Teljes önállóságunkat szerezzük vissza! Mert Ausztria suba alatt támad ránk. Elrejtőzik, mint a varangyos béka! Merjen kilépni a nyílt térre! De ismerjük ezt a hitvány, alávaló rendszert, mely csak fedett helyből mer támadni. (Zajos taps a baloldalon.)

Apponyi elnök: Ismételtlen mérséklést kér a magyar parlament érdekében, melynek méltóságát meg kell óvni még akkor is, ha a *legigazabb, legjogosabb ügyben* van felszólalás. (Helyeslés.)

Ugron Gábor: Kossuthot idézi még csak s ő is azt mondja: *Magyarország lesz az a máglya, ahol az osztrák sasokat el fogják égetni.* (Taps a baloldalon.)

Rakovszky beszéde.

Ezután **Rakovszky** beszél s szintén erélyesen visszautasítja az osztrák támadást.

S éppen, mintegy válaszul e kérdésekre, fölzendült a zene a négyesre a nagy udvaron. Folygrott s mintha hatalmas hangot hallott volna belsejében: meg kell akadályoznod! — s odarohant.

A négyes ép megkezdődött s a párok fölálltak egymással szemben az udvaron. Először indult az első nyoszoló a vőlegényével, egy segédlelkészszel és a menyasszony a legdösebb bátyjával. Ekkor roottott ő elő a kert ajtaján, áthatolt a tánczolók körén, atyja mellett, a ki a lépcső mellett állva, fejével bölintgatta a takust, egyenesen anyjához és annak tánczosához ment, megragadta mindkettőjük kezét és éles, sirásba reszkető hangon kiáltott:

— Alljatok meg, szerencsétlenek, álljatok meg! Borzasztó és elszomorító ez! Nem látjátok, hogy romlásba döntitek magatokat és másokat! Nem tudjátok, hogy rohantok a kárhozatba és másokat is kárhozatba rantotok?

A zene elhaltatott, a táncz megszűnt, a lakodalmas nép előre tódult. A nyoszolóleány és a vőlegény szólanul álltak előtte.

A segédlelkész elősietett, megragadta az ifju karját s ki akarván vonszolni őt, gúnyosan szólt: — Ha ez kárhozatba visz téged, ugy jobb lett volna otthon maradnod.

— Elmegyek én a nélkül is! — s kiragadva magát, anyjához futott s a nyakába borult:

— Bocsáss meg, anyám, de nem tehettem mást!

S látva, hogy huga vőlegénye karján ingadozik, hozzá sietett s keblére borult:

— Ne haragudjál reám, ne haragudjál! ... beszélnem kell! — S mindhárman hangos sirásra fakadtak.

Senkisem mocczant helyéről, míg ezek történtek. Szégyenkezve és meglepődve már-már távozni készültek a vendégek, midőn az esperes előlépett:

— Micsoda csúfság ez? ... elment neki az esze ... A vendégek sziveskednek megbocsátani ... Huzzátok rá! Ki parancsolta, hogy hagyjátok abba?

A zenészek hamarosan rázendítettek néhány disszonás, bántó hangra.

— Hagyjátok abba, hagyjátok abba! — kiáltott hirtelen a menyasszony.

— Testvéremnek igaza van ... én nem akarok tánczolni ... atyám, mondd, hogy hagyják abba!

— Te ezt akarod? Te megértettél engem; — kiáltott a fiatal lelkész örömmel. — Mondd még egyszer, mondd anyádnak, apádnak és mindezeknek itt! Mondd; mentd meg őket a pokoltól, az örök kárhozattól!

— Kárhozott vagytok! — S szivettépd kiáltással rohant át a menyasszony a lakodalmas népen, messze dobva koszoruját s letépve a fátyolt fejeéről.

— Meg van mentvel — kiáltott testvérbátyja ujjongva. Az Úr adott szavakat szolgáljának! Legyetek ott csendben, ne kiabáljatok, ne jajgassatok! Anyám, hallgass meg engem; anyám, ne távozzál!

S hangja e perczen oly követelő, alakja

Tisztelettel értesítjük a **butor-üzletünket** megnagyobbitva, a mai kor követelményeinek teljesen megfelelőleg, a legmodernebbül berendezésű és szalon berendezéseket, valamint Thonet-féle **hálószoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket**, valamint **hajlított butorokat**, ugyintén **asztalos és kárpitos munkák** előállítását a legjutányosabb árszámítás és a legzölcsébb kialakítás mellett elvállalunk. Ugyintén az **esztergályos szakba vágó munkálatok** a legelőbb árszámítás és a legelőbb ismeretesebb kivitel mellett eszközöltetnek, valamint az e szakmába vágó munkák szüneten raktáron is tartatnak. Kiváló tisztelettel

Lukács Antal és Társai.

ELSŐ NAGYVÁRADI
asztalos-társaság

160 BUTORRAKTÁRA
NAGYVÁRAD, Nagy-Teleky-utca.

Rakovsky: Nagyon kellemetlen dilemmában van. Ha Welsersheimb állásfoglalása helyeslésre találja odaát, olyan konkluzióra jut szülő, melyet itt kinyilatkoztatni nem akar. (Mozgás a jobboldalon.) Welsersheimb szavainak értelme gyanúsítás Magyarország ellen. (Ugy van! a szélsőbalon.) Es a miniszter azt mondotta, hogy kijelentései a *legfelsőbb akarat*. (Zaj az ellenzéken.)

Zboray Miklós: Igaz-e?

Szell Kálmán: Nincs ugy!

Rakovsky: A miniszterelnöktől elvárja, hogy épügy, mint Ausztriába tették, a pártok egyesülve Magyarország ellen, a miniszterelnök élére álljon a mi parlamenti pártjainknak és egyesülve vétőt kiáltson Ausztria felé. (Zajos helyeslés, taps az ellenzéken.)

Ismét Szell Kálmán.

Szell Kálmán: T. Ház.

Kubik: Halljuk Andrássyt!

Possgay: Most szólaljon fel! (Elnök csenget.)

Felkiáltások a szélsőbalon: Halljuk Andrássyt!

Szell: Minden tekintetben fenntartja előbbi kijelentéseit. Egyebet arról a helyről, ahol áll, nem mondhat. (Nagy zaj az ellenzéken. Felkiáltások: Ezt már hallottuk!) *Amit a kormány ígért, megtartja.* Őt köztös kötelessége köti, felelősséggel tartozik a királynak, parlamentnek. E kötelességének megfelel. (Helyeslés jobbról.) Hangsúlyozza, hogy a kormány amit ígért, teljesíteni fogja, de már előre beleinterpretálni dolgokat, meg nem engedheti. Neki nem hivatás, hogy a Reichsratban tett kijelentésekre ellenkijelentéseket tegyen. Amit mondott, megmondott e kérdésről. (Ugy van! jobbról.)

Kubik: Semmitsem mondott.

Szell: Nem áll. Tessék elolvasni (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Kubik: Férfiass kijelentést tegyen.

Possgay: Ne bujkáljon. (Viharos zaj a balon és szélsőbalon. Felkiáltások: Fölfelé beszél! Bujkál! Elnök hosszas csenget.)

Rákosi Viktor: Ne kergetjen!

Szell: Nem áll, mintha Welsersheimb el akarta volna tüntetni ő felségének köztös személyét. (Viharos zaj az ellenzéken. Felkiáltások: De ugy van!) Ez helytelen interpretáció.

Possgay: Mit védi Welsersheimbot?

Szell: Ha pedig Welsersheimb ugy értette volna, *akkor azt visszautasítja.* (Nagy zaj az ellenzéken: Pedig ugy értette.) Kéri elégedjenek meg kijelentéseivel, mert bár udvarias formában volt elmondva, *elég erős az.* (Zajos helyeslés jobbról. Ellentmondások a szélsőbalról.)

Elnök: Következik a napirend. (Felkiáltások a szélsőbalon: Szünetet kérük!)

Elnök: 10 percze felfüggeszti az ülést.

Lesz villamos vasut.

— A közuti vasut nyilatkozata. —

Vannak, akik komolyan hisznek abban, hogy Nagyváradon most már mégis csak kiépítik a villamos vasutat.

Soha nem voltunk ellene a vasut kiépítésének, sőt azt a város fejlődése, forgalmának emelése és javítása érdekében égetően szükségesnek tartottuk, de az éveken át tapasztaltherceze-hurczák azt a meggyőződést érlelték meg bennünk, hogy komolyan nem akarják kiépíteni a villamost. Ez a meggyőződésünk még erősödött akkor, mikor láttuk, hogy a város a telepítés terhére is kész levenni a vasutársaság vállairól, de a társaság újabb és újabb nehézségeket támaszt.

Az újabb jelek azonban azt mutatják, hogy most már valószínűleg mégis rágondolja magát a társaság a vasut kiépítésére. A város elment a legutolsó határig, vagy talán már ezen is túl, csakhogy a vasut végre-valahára megvalósuljon.

A vasutársaságnak ezen engedelményekre adott nyilatkozata kelti bennünk azon hitet, hogy lesz villamos vasutunk.

Igaz, hogy ezen nyilatkozatban is van egy pont, amely aggodalomra ad okot: villamos áramszolgáltatásnál előfordulható zavarok esetében követelt kártérítést. Kölcsönös jóakarattal azonban ezt is sikerült elintézni.

Nagyvárad város tanácsa tegnap délután tárgyalta a közuti vasutársaság által beadott nyilatkozatot, amelyben a város által készített néhány pontra kérnek változtatást. Nyilatkozatára március 30-ig kér választ s kijelentette, hogy ez az utolsó nyilatkozata.

A szerződés 2-ik és 3. §-ában lényegtelen változtatást kér.

Meddig lehet áramzavar?

A 5. §. eddig akképen szólott, hogy napi 14 percz áramszolgáltatási zavar esetén nem kérnek kárpótlást, de ha a zavar sürűn ismétlődik, a vasut és gőzhajózási felügyelőség állapítja meg a baj okát s azt mielőbb rendbehozni köteles a város. Napi 15 percnyi zavar

után kocskilométerenként 25 fillért fizet a város.

A vasutársaság ezzel szemben pontos megállapítást kíván és pedig 1 egész év folyamán 500 kocsi kilométernyi zavar után nem járna kártérítés; 500-tól 1000 kocskilométer zavar után kocskilométerenként 25 fillér, 1000 kocskilométeren felül kocskilométerenként 45 fillér kártérítést kíván a várostól.

Köszeghy József főmérnök ezt nem tartja tulterhesnek a város részére. Naponként mintegy 2000 kocskilométer lenne a vasut üzeme s így 5 percz alatt 10 kocskilométer lehet számítani, tehát egy évben összesen mintegy 4 órai üzem zavarát nem fizetne a város kártérítést. Előfordulhat az ólom biztosítók kiégése, de ez 2 percz alatt helyrehozható. A módosítást elfogadásra ajánlotta.

Gerő Armin és **Ragány János** azonban ellenzik s inkább bizonyos időben állapotának megengedett zavart. Előbbi indítványozta, hogy naponként 5 percnyi zavar engedessék meg, penále fizetése nélkül. Ez ugy is oly csekély idő, hogy a vasut eddigi szünete nem okoz bajt. A város ugy is arra törekszik, hogy minél bevesebb zavar forduljon elő.

A tanács, az elnök szavazatával, elfogadta a közuti vasut által kért módosítást.

Kárpótlás a teherszállításnál.

A közuti vasut bevételni kéri a szerződésben, hogy a teherszállításnál az áramszolgáltatásból folyólag ért károsodásának kész kiadásait térítse meg a város.

A tanács azzal a kikötéssel fogadta el a módosítást, hogy csak az államvasuti kocskikésedelmes használatánál felmerülő tényleges kiadást téríti meg Nagyvárad városa.

A villamóram ára.

Leglényegesebb volt az áram árára és a fogyasztás biztosítására vonatkozó 6. §.

A város a szerződésben évi 400,000 kilovat áramfogyasztás biztosítását kívánta s ugy ezen mennyiséget, mint ezen felül még 50 ezer kilovatot, tehát összesen 450,000 kilovat áramot kilovatonként 12 fillérért, az ezen felül fogyasztott áramot pedig kilovatonként 11 fillérért hajlandó szállítani.

Ezzel szemben a közuti vasut csak évi 300,000 kilovat fogyasztást biztosít s fizet 350,000 kilovattig kilovatonként 12 fillért, a további 50 ezerig 11 fillért, a még további 50 ezerig 10 fillért s végül az ezen felüli fogyasztásért 8 fillért kilovatonként.

Hosszas vita fejlődött ki, amelyből az tűnt ki, hogy a tanács minden tagja óhajja a

oly parancsoló lett, a mint a tömeghez fordult, hogy senki sem birt távozni.

— Bocsáss meg, atyám, hogy megzavartam vendégségedet — kezdé beszédét. Ne sirass engem, atyám, mert még valaha örülsz azon, a mi most történt. Ne ítéljete el, ti többiek, a kiknek multságát egy percze megrontottam. Mem akarlak sokáig visszatartani benneteket, de hallgassatok meg egy pillanatra. Nem akarlak megítélni benneteket, mert az ítélet Istené. A ti életek az Úr előtt utálatos! Nem elég szomorú-e, hogy Jézus eljött övéihez és ők nem fogadták be sajátjokul? . . . De most van az ébredés ideje — mondja Pál apostol — ébredjetek föl e napon, mely — megiehet — miandnyájakra nézve az utolsó! Ne engedjete veszendőbe menni. Hagyjátok el vétkeiteket, bűnös mulatozásaitokat, a zenét és táncot! Nyissátok meg ajkátok, könyörögjete, hogy Jézus legyen köztünk mindörökkön. Imádkozunk!

Letérdelt és buzgó könyörgést mondott mindenkiért.

Hocsnátért esdett atyja, anyja, huga és mindenki számára és mindenekelőtt saját maga számára, ki nem cselekedett kiméletesen, de nem tehetett máskép, mert az Isten parancsára és az ő dicsőségére tevő.

Alig fejezte be, midőn egyik asszony mögötte belekezdett az énekbe:

Kezembe adom, oh Uram,
Örökkön örökké magam.

Az ének dőcögősen kezdődött, mert az egész lakodalmas nép a nagy udvaron, a lépcsőkön, a sövény karóin és a kerítés mögött — mintha várta volna az alkalmat lelke hangulatának kifejezésére — egy ajakkal belévegyült.

Hanem aztán felcsapott az ének árja az égbe oly hatalmasan, hogy a templomban sem lehetett ilyet hallani.

A lelkész fölemelkedett és ugy állt ott, hallgatva az éneket, földetlen fővel; a szél lengette fűrtjeit. A szigorú, feddő kifejezés eltűnt arcáról, szomorúan maga elé nézett és a mint az ének véget ért, hozzáok, nyoszolóleányokhoz fordulva, alázatosan így szólt:

— Most már folytassák . . . én megtetem a magamét.

De ekkor egyik a fiatal leányok közül eléje futott, letépte csipkéit és a virágokat kebléről s kiáltá:

— Nem szabad elmennem . . . te nem hagyhatz el bennünket!

S csekhamar mindnyájan körülötte voltunk, megragadtuk kezét és hosszú kabátját, miközben cifraságainkat szelnek eresztettük a udvaron.

A lakodalomnak vége volt, senkinek sem volt kedve tovább mulatni. A környékbeli ven-

dégek bucsuzkodtak s némelyek bucsú nélkül távoztak. A messzebről valók szétszóró csapatokba verődtek és halkan beszélgettek arról, a mi történt. Hába iparkodtak a fiatalabbak vidámaknak és gondtalanoknak látszani. Az esperes visszavonult szobájába s megparancsolta, hogy tudassák rosszullétét. A menyaszony lazasan kiabált, anyja ott ült ágyánál és a vőlegény remegve, megrendülve és nyughatatlanul járkált szobáról-szobára.

Az ifju pap még néhány nap ott maradt a lakodalmas házban. Mi, fiatal lányok ott ültünk lábainál, mint az iskolásgyermekek és hallgattuk őt. S oly szeliden beszélt és gyöngéden új látókört nyitott meg előttünk, új fölfogást adott nekünk és lerombolta a régi, megváltoztatva egy pár nap alatt egész életünk irányát.

Megtörve és lelkiismeretünkben megtisztulva térünk aztán haza, hogy megjavuljunk és más életet kezdjünk.

Az esperest ez az esemény kinosan érintette. Nem mutatkozott többé fia előtt s még elbucsuzni sem engedte. De halálos ágyához mégis elhivatta. Mi akkor már együtt utaztunk hozzá — kis fiunkkal — és békeségben, minden keserűség nélkül váltak el egymástól . . .

között a békés megegyezést, de semmiképen nem a város érdekeinek a rovására.

Ezt tartotta szem előtt a tanács, mikor a főmérnök felvilágosításai után elfogadta a közúti vasut által kikötött ferrebbi áramárakat.

Az így módosított szerződést kedden, márczius 3-án délután veszi tárgyalás alá a világitási szakbizottság.

UJDONSAGOK.

Katholikus Szabad Liceum.

A Katholikus Szabad Liceum sorozatában kiváló sikerűnek ígérkezik a mai nagyszabású matiné, melynek költői és művészi jellege lesz, amennyiben költemény, zene és szavaltat alkotják a műsor egyes pontjait.

A sikert már előre maguk a szereplők biztosítják: Szalay Stefike k. a. művészi zongorajátékával kétségkívül feltűnést fog kelteni. Érdekessége lesz a matinénak Palotás Fausztin honvédszázados, hadapródiskolai tanár a magyar költői irodalom egyik szorgalmas munkásának szereplése, nemkülönben Tóth Eleknek, a Szigligeti-színház kiváló, nagytehetségű művésznének szavaltata.

A műsor teljességében a következő:

1. »Zorka.« Költői elbeszélés, irta és felolvassa Palotás Fausztin magy. kir. honvédszázados.

2. a) Székely Imre: 12 magyar ábránd; b) Raff Joachim: Cachoucaprice. Zongorán előadja Szalay Stefike.

3. Harsányi Kálmán: Simonyi öbester. Szavalja Tóth Elek, a Szigligeti-színház művésze.

A matinét, mint rendszeren, a főgimnázium dísztermében tartják meg délelőtt 11 órakor.

TAJEKOZTATO.

Márczius 1. A nagyvárad takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Márcz. 1. Kath. Szabad Liceum előadás.

Márcz. 2. Orvosegyet. szakülés d. u. 5 órakor a bábaképző intézetben.

Márcz. 3. A gimnázium ünnepélye a pápai jubileum alkalmából d. e. 10 órakor.

Márcz. 4. Tenyészbika vásár Tenkén.

Márcz. 7. Tenyészbika vásár Nagyszalontán

Márcz. 7. Nagyvárad város központi választmányának ülése d. u. 4 órakor.

Márczius 11. Kiskereskedők társulatának közgyűlése d. u. 8 órakor.

Márcz. 8. A kath. főgimnázium ifjúságának matinéja d. e. 11 órakor.

Márcz. 8. A Szigligeti társaság felolvasó ülése d. e. 11 órakor a kath. jogakadémián.

Márcz. 14. Kath. Szabad Liceum előadása (estély.)

Márcz. 15. A közs. polgári leányiskola kurucz-ünnepélye a Csarnokban.

Márcz. 16. A nagyváradigőzmozdonyu közúti vaspálya r. t. közgyűlése d. e. 10 órakor.

Márcz. 29. Kath. Szabad Liceum előadása.

Apr. 18. Kath. Szabad Liceum záróünnepélye.

* A kath. főgimnázium matinéja. A helybeli premontrai kath. főgimnázium tanulói ifjúsága az Eötvös-önképző kör és zeneegyesület javára jövő vasárnap d. e. 11 órakor az intézet dísztermében magas művészi nivón álló matinét fog rendezni egy korona belépő-díj mellett, a következő érd-kes sorsral:

1. Warwick William, Cybele. — Előadja a zenekar.

2. Elnöki megnyitó. — Tartja Strébely Gyula VIII. o. t.

3. Várady Antal: Tanu. — Szavalja Lukács Béla VII. o. t.

4. Danela: Resignation hegedősolo. — Előadja Hirschmann Gyula VIII. o. t.

5. A harangok. Elbeszélés. Irtá Hendel Ottó VIII. o. t. — Felolvassa Strébely Gyula VIII. o. t.

6. Lavotta János: Dal a reményhez. — Előadja a gimnázium vegyes énekkar.

7. Alard: D-dur Symphonia, két hegedűre, zongorakísérettel. — Előadják Frankó Sándor VII. és Waldmann Iván VI. o. t.

8. Kiss József: Czobor Erzsike. — Szavalja Grósz Ernő VI. o. t.

9. Moys János: Abránd. — Zongorán előadja Lukács Béla VII. o. t.

10. Váradi Aladár: Induló. — Előadja a zeneegyesület.

* Athelyezés. Dr. Gáspár Imre pénzügyi segédtitkár Marosvásárhelyre és Klitusz János pénzügyi s. titkár Nagyváradra saját kérelmükre kölcsönösen áthelyeztettek.

* Az adóhivatal felszólítása. Nagyvárad város összes adófizető polgárai, kiknek évi adóelőírása a 24 koronát nem haladja, az 1883. évi XLIV. t.-cz 55. §-a értelmében ezenel felszólítatnak, hogy kincstári adótarozásukat, valamint az ez után esedékes községi adó, utadó, s vízhasználati díjaikat, késedelmi kamat s egyéb költségeket, melyek már 1903. év február hó 15-én befizetendők lettek volna, különbeni megzálogolás terhe alatt 8 nap alatt okvetlenül lefizessék Nagyvárad, 1903. év február hó 25. Városi adóhivatal.

* Főispán és képviselő párbaja. A Hámos főispán a Ráth Endre képviselő között felmerült affér tegnap párbajjal nyert befejezést. Hámos főispán segédei Kubinyi Géza és Gajári Ödön, Ráth Endre segédei Rakovszky István és Kubik Béla országgyűlési képviselők kardpárbajban állapodtak meg, mely ma reggel 9 órakor az Arlov-féle vívóteremben folyt le. A segédek az orvosi vélemény által meghatározott végkimerülés feltételeiben állapodtak meg. Hámos részéről dr. Demjanovics Emil, Ráth Endre részéről dr. Kosztka Emil orvosok jelentek meg. Két sikertelen összecsapás után a harmadszori összecsapásnál Hámos László a jobb arcán a szemhéjtől lefelé húzódó 6 centiméter hosszú sebet kapott, míg Ráth Endre arcán jelentéktelen vágást kapott, mely a gyűrűs és kisujj közötti izmot teljesen átmetszette. Az orvosok a sebeket bekötözték, mialatt a felek nemcsak kibékültek, hanem igen kedélyesen társalogtak egymással. Hámos László főispán sebe gyógyítása végett mintegy 8 napig marad a fővárosban.

* Szerény kérelem! Szentséges Atyánk XIII. Leó pápának 25 éves jubileuma alkalmából, egy »Emlékfüzet« ohajtanék összeállítani, e végből azon alázatos kérelemmel fordulok a magyar sajtó napi és heti lapjaihoz, folyóirataihoz, kegyeskedjenek b. lapjak f. é. február 20., 21. illetve a heti lapok és folyóiratok felekezatiségre valló tekintet nélkül lapjaik azon számát, melyben az ünnepet méltatják, címemre megküldeni. — A Kath. Körök, egyesületek, ifjúsági egyletek s egyéb intézeteket szintén kérem, hogy a hol e napon ünnepély tartott, annak lefolyásáról értesíteni sziveskedjenek. Kapuvár, (Sopronmegye.) Lakos János.

* A nagyvárad takarékpénztár közgyűlése. Ma délelőtt 10 órakor számol le részvényeseinek múlt évi működéséről Nagyvárad legrégebb s legerősebb alapon nyugvó pénzintézete a Nagyvárad takarékpénztár. A közgyűlés az intézet helyiségében lesz megtartva.

* A hadmentességi díjak kivétele. Hirdetmény a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában. 1903. márczius hóban tartozik az, ki: 1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltettt; 2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelenségét nyilvánított; 3. a katonaszolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, mely őt keresetképtelenné nem tette s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye; 4. az 1868. XL. t.-cz. alapján, mint családfentartó felmentetett és 1889. IV. t.-cz. életbelépte után is bármely okból fel nem avattatott; 5. külföldre költözési engedélyt nyert és hadmentességi díjfelvételi közteljesítéséig még tart, ama községi előjáróságánál (városi adóhivatalánál), hol állandóan tartózkodik, az e célra szolgáló nyomtatványon: a) polgári állását; b) lakását; c) ama

sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesített; d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítandó, bejelenteni és e) a reá, esetleg ama családfőre, kinek családjához tartozik, a megelőző 1901. évben állandó lakhelyén, esetleg más községekben is kivetett egyenes államadók összegét hitelesen kimutatni. Ezenkívül tartozik: f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, a munkaadó nevét és lakását bejelenteni. Ezen adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. XXVII. törvény 20. §-a értelmében a kirovandó hadmentességi díj három, egész hatszoros összegének megfelelő pénzbírságot von maga után. Ha a munkaadó személyében az alatt az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október hó 1 je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles az 1883. évi IX. t.-cz. 4. §-nak 3. pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles. Azon díjköteleseknek, kik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megróva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenven, vallomásukat ugyanott tollba mondhassák, de ha tenni ezt elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni. Kelt Nagyváradon, 1903. február 13-án. M. kir. pénzügyigazgatóság.

* Kurucz-ünnepség márczius idusán. Nagyobb szabású hazafias ünnepségre készülnek a korona-utczai községi polgári leányiskolában, melynek falai egy idő óta tárogató hangjaitól, kurucz daloktól hangosak. Márczius 15-ét készülnek megünnepelni és egyuttal II. Rákóczy Ferencz fölkelésének 200-dik évfordulóját is. Valóságos kurucz-ünnepély lesz két szakaszban. Elsőt a márczius 15-iki emlékeknek szentelik. Másodikat utolsó magyar szabadsághősünk emlékének. Az ünnepség lelke az iskolai dalkör, melynek lelkes vezetője Belezmay Antal, ettől az esztendőttől, a Rákóczy esztendőjétől illetve, Endrői Sándornak néhány remek szép kurucz dalát gyönyörűen megzenésítette. Ezek közt kiváló a »Tárogató« című (mely épp most jelenik meg Schunda budapesti kiadónál s mely már az egyik előkelő fővárosi iskola ünnepségének műsorába is fel van véve). A sokat ígért márcziusi ünnepséget a kereskedelmi csarnok nagy termében, mérsékelt belépti-díj mellett tartják. A jövedelmet a Rákóczy hamvainak hazaszállítására megindított országos gyűjtés javára fordítják.

* A hétről. Vége a farsangnak! De ez ellenzék azért javában készül, hogy a kormányt a bójtben is megtánczoltassa.

Törökországra ráerőltetik a reformokat. Szegény félholdat félholdtá akarják reformálni!

Nyugtával dicsérd a napot! A szegény tisztviselők már a fölemelt fizetésükről szóló nyugtával szeretnék dicsérni...

A melyik kormánypartí korifeus a katonai javaslatok mellett feláll: az mind a miniszteri székre akar leülni...

Tisza István gróf persze lelkes barátja a hadsereg szaporításának. Szeretné, ha az összes tartalékosokat behívnák aktív szolgálatra. Például őt is. De a bécsi kommandó még mindig késik.

(Kakas Márton)

* Sztrájkolók véres bosszúja. A Moskovits cipőgyárt sztrájkoló munkásai tegnapelőtt véres bosszút állottak egyik társukon, mivel nem tartott velük, hanem békében folytatta munkáját. Az esetről következőket jelentik: Daczó József csizmadiaségéd, ki Moskovits Farkas és társa cipőgyárában dolgozik, onnét tegnapelőtt este 8 óra tájt Doszpoj Sándor nevű társával tért

haza. A Körös-utcán nagy társaság várt rá és pedig *Binder Mihály, Molnár Lajos, Tankó János, Szédló János, Serdült Károly, Pápa Lajos, Vincze Gergely, Fábán Miklós, Mayer Vilmos, Hegedűs Sándor, Balogh Márton*, s még többen mindannyian sztrájkoló cipészsegédek, kik botokkal támadták meg a két gyantlanul haladó munkás embert. *Doszpoly* elfutott, *Daczó* azonban úgy összeverték, hogy eszméletlenül esett össze. Mikor magához tért, a közeli házból kisietett néhány ember segítségével a rendőrségre vándorolt, honnét a kórházba szállították sebei bekötözése végett. Az eddigi nyomozat során megállapította a rendőrség, hogy *Daczó Józsefet* támadói előre megbeszélte szerint várták, azzal a szándékkal, hogy leverjék, mivel *daczára* a fennálló sztrájknak dolgozik. A büntügyi vizsgálat ez ügyben folyamatban van, s főként a felbujtó kolompások ellen irányul.

* **Rendőri hírek.** *Hordó tolvaj.* *Jungreis* és Társa kossuth-utcai üzletéből *Nagy* Károly napszámos tegnapelőtt egy 38 literes hordót lopott, de tetten érték. A notórius tolvajt tegnap a járásbíróhoz kísérték. — *A hűséges inas.* *Fischer* Abrahám asztalos iparos tegnap megbizta *Lefkovits* Adolf nevű inasát, hogy 20 kor. 48 fillér szá. lakóvetelést hajtson be. A hűséges ifju behajtván a pénzt, zsebre is vágta és kerekelt oldott. Tegnap gazdája feljelentésére elfogták és az ügyészséghez kísérték.

* **Vigyázzni a szemétszállításkor!** Figyelmezteti a rendőri hatóság a magános szekér és kocsis tulajdonosokat, hogy a szemét és trágyaszállítások alkalmával a szállításra befedhető szekereket használjanak, kocsisaikat az illető szállítandó hulladékoknak megfelelő gonddal való felrakására utasítsák, főleg azért is, mivel az utcák bepiszkolása esetén az ilyen szállítmánnyal közlekedő kocsik a rendőrség által feltartatnak, azonkívül az illető kocsis tulajdonosok büntetetté fognak.

* **Találtak két kis kulcsot és egy kötegen több cipőfüző zsinórt.** Atvehető a rendőrség 4-ik száma szobájában.

x **Mindenki tudja,** hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöltség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók. 158

* **Az Amerikai Aruház** üzletnagytás és építkezés végett a teljes rőfös és rövidáru rakatárát a *Kalenda*-féle üzlet helyiségbe *Szt. László tér* helyezte át, márczius 2-ig. A hol most a lehető legolcsóbban lehet vásárolni. 221

IPARÜGYEK.

Szabászáti tanfolyam.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara és a nagyváradi ipartestület buzgafma és áldozatkészsége folytán a kereskedelmi miniszter férfiruha szabászáti tanfolyamot rendezett Nagyváradon s annak vezetésére *Csontos Imre* fővárosi szabászáti intézet-tulajdonost küldötte le Nagyváradra.

A tanfolyam ez évi február hó 8-án nyílt meg a Rhédey-kerti Sport-pavillonban s összesen husz szabó iparos hallgató vett részt az előadásokon és pedig *Dudás Kálmán, Grósz Jakab, ifj. Gyöngyösi Gyula, Herbácz Herman, Müller Adolf, Reing-würth Herman, Róth H. Armin, Schlesinger János, Rácz Lajos, Puskás Károly, Szlányi Péter, Weisz Ferencz, Boros Lajos, Mózes Gyula, Kánitz Adolf, Prókay Sándor, Lőrincz Dávid, Mágóri Sándor, Nagy P. István, Máthé István.*

Husz napig tartott a tanfolyam, s tegnap délután szépen sikerült vizsgálatot ért befejezést, *Vikár Béla* miniszteri oszt. tanácsos felügyelete alatt. Jelenvoltak a vizsgálatokon dr. *Sarkadi* Lajos iparkamarai titkár, *Bertsey* György ipartestületi elnök, *Pozsonyi* László iparfelügyelő, *Sziládky* Ernő és *Uváry* Lajos ipartestületi előjárók.

Az elért szép eredmény, s a hallgatók által készített pontos szabás minták fölül a miniszteri kiküldött a legnagyobb elismeréssel és megelégedéssel nyilatkozott s kiemelte, hogy még sehol sem tapasztalt a tanfolyam hallgatóinál ilyen sikert és haladást, amely első sorban *Csontos Imre* előadó érdeme, de dicséri egyben a tanfolyamon résztvevők komoly törekvését.

Az ipartestület és kamara képviselői szintén elismerésüket fejezték ki az előadónak és a hallgatóknak.

A vizsgálat befejezése után a tanfolyam hallgatói az ipartestület helyiségét keresték fel s hálás köszönetet mondtak úgy *Bertsey* György elnöknek, mint az ipartestületnek azon áldozatkészségért, amelylyel a tanfolyam rendezését és megtartását anyagilag és szellemileg támogatták.

A hallgatók különben a legnagyobb dicsérrel vannak eltelve *Csontos Imre* iránt, akitől igen praktikus és hasznos dolgokat sajátítottak el, amelynek, már a tanfolyam tartama alatt is sok hasznát vették.

Igazságszolgáltatás.

Gyilkosság szerelemből.

Szenzációs bűnpert tárgyal a nagyváradi esküdtszék.

Moldován György a főbűnös. Az elmúlt őszön odaköltözött unokatestvére, *Moldován* Tógyer lakására, Almára s rövid pár hét multával szerelmi viszonyt kezdett *Moldován* Tógyernével. Allitól az asszony is, az asszonynak az anyja, özv. *Szulyogán* Gáborné is biztatták néhányszor, ölje meg *Moldován* Tógyert. Addig-addig, hogy okt. 20-án éjjel *Moldován* György csakugyan kiment a kukoriczásba, a hol *Moldován* Tógyer aludt. *Moldován* György leült a még pislogó tűzhöz s nyugodtan rágyújtott a pipájára. Erre *Moldován* Tógyer felrezzent s megpillantva unokatestvérét, rászólt:

— Hát téged mi az ördög hozott ide?

— A lábam hozott engem, nem az ördög.

Moldován Tógyer erre újból elaludt. *Moldován* György csak erre várt. Felvett a tűz mellől egy husángot s elvitte vagy 50 lépésnyire, nehogy a mikor megfaragja, a lehulló ágak zöreje az alvót felriaszssa. A megfaragott husággal visszament s fejbeköliintotta az alvót. *Moldován* Tógyer erre felébredt, a mire *Moldován* György még egyszer rá sújtott. Ettől az ütéstől *Moldován* Tógyer holtan maradt, *Moldován* György pedig hazament a megöltnek házához s nyugodtan aludt reggelig.

Reggel megmondta az asszonynak, hogy megölte a férjét. Az asszony ennek daczára kiment a mezőre kézen vezetve két kis gyermekét. Az egyik dalolni kezdett; mire az asszony rászólt:

— Hallgass, ugyis megver mindjárt az Isten.

Mikor a holttesthez értek, az asszony kiabálni kezdett, de köny sem jött a szemébe. Erre a holttestet szekérre tették s hazavitték.

Az ügyészség *Moldován* György ellen gyilkosság, özv. *Moldován* Tógyerné és özv. *Szulyogán* Gáborné ellen pedig gyilkosságra való felbujtás miatt emelt vádat.

Ebben az ügyben tartotta az ülést tegnap a nagyváradi esküdtszék Nagy Ferencz elnöke alatt. Szavazó bírák voltak: Dr. Csulyok Béla és Böhm Jenő. Jegyző: Nagy János. Ügyvéd: Korn Lajos.

A három vádlottat három ügyvéd is védi. *Moldován* Tógyert dr. Kripka Henrik ügyvéd, özv. *Szulyogán* Gábornét dr. Krüger Aladár ügyvéd jelölt, özv. *Moldován* Tógyernét dr. Ardeleán Jusztin. Tolmács: Sztrinyó Antal.

Az esküdtszék következőleg alakult meg: Petrovay Sándor, Habókay József, Lukács

Gyula, Weber Sándor, Varró Domokos, Török Gyula, Tatár Balázs, Szilágyi Sándor, Szűcs Sándor, Gaál János, Ruzska Kálmán, Gyagyovszky János. Pótesküdték: Petry Gyula és Vicsay István.

A délelőtti folyamán a vádlottakat hallgatták ki. *Moldován* György beismerésbe volt, de minden baj okául özv. *Szulyogán* német jelölte meg. Azt mondta, hogy *Szulyogán* a leánya előtt biztatta több ízben, ölje meg *Moldován* Tógyert. Azt bevallotta, hogy *Moldován* nével szerelmi viszonyt folytatott.

Moldován Tógyerné a szerelmi viszonyt tagadja; azt is tagadta, hogy édesanyja ő előtte biztatta volna *Moldován* Györgyöt férje megölésére.

Öz. *Szulyogán* Gáborné a legnagyobb felháborodással utasította vissza a vádat. Tagadott mindent s a szembesítéskor vad haraggal támadt *Moldován* Györgyre:

— Verje meg az Isten, aki hazudik és majd mikor *Moldován* György a vádat ismételte, olyan hevesen tiltakozott, hogy az elnök kénytelen volt rendre utasítani.

Hasonlóan izgalmas jelenet volt *Moldován* György és *Moldován* Tógyerné szembesítése, mikor egymást lehozadtolták.

A délelőtti folyamán még az orvosszakértőket, dr. *Grósz* Menyhértet, dr. *Gerő* Sándort és dr. *Fisch* Aront hallgatták ki. Délután a tanvallomásokra került a sor.

A tárgyalást ma d. e. folytatják. Perbeszédre és ítélethozatalra valószínűleg csak holnap kerül a sor.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap délután: Házasodjunk. Este Gerolsteini nagyhercegnő.

Hétfő: Casanova.

Kedd: Doktor ur.

Szerda: István Vajda (premier.)

Csütörtök: Jack és Bob (premier.)

Péntek: Jack és Bob.

Szombat: Vicomte Letorieras (Várady Aranka vendégjátéka.)

A Gerolsteini nagyhercegnő.

Addig-addig készülődtek erre a darabra, míg végre a sok halogatás után a közönség nem hitte el, hogy csakugyan elő lehet adni *Meilhac* és *Halévynek* ezt a derék régi operettjét s nem jött el a színházba. A jelenvoltakról riportot írván, el lehetne mondani, hogy csekély számu, de előkelő közönség hallgatta végig a Gerolsteini nagyhercegnőt.

Az előadás határozottan nagyobb közönséget érdemelt volna. A sok készülésnek ezutal volt látszata is az igen szép előadásban. Meglepett *Márkus* Aranka a czimszerepben. Messze van még ugyan játéka a tökélytől, de tegnap már megpróbálkozott kissé élénkebb játékkal s a próba igen jól sikerült. Mindjárt más az előadás, ha a primadonna nem szigoruan mérges arcczal énekel s mer kissé mozogni is a szinpadon. Csak folytatni ezt a kezdetet.

A közönségnek persze megint legjobban *Pintér* (Bumbum tábornok) tetszett, az ő aranyos humorával és kifogyhatatlan ötletességével. Akár mint szereplőt, akár mint rendezőt hallottuk tegnap dicsérni (különösen sikerült az I. felvonás vége), mindenki hozzátette: »Es ezt a kitünő művészt elbocsájtják!« Most még csak a közönség panaszkodik, *Pintér* távozása utána pénztárnak lesz oka panaszra.

A többi szereplő is egytől-egyig kitett magáért. *Heltai* kitünően játszott és énekelte a főlénk herceg szerepét, *Bércsi* komikus játékkal, *Perényi* jó énekével aratott tapsokat. Sőt jutott taps *Lengyel Margitnak* is szóló-énekére.

A miből kitetszik, hogy ha tegnap, hónap utolján kevés volt a közönség, ma elsőjén érdemes a megismételt előadást nagyobb számban megénezn.

Dr. K. A.

Jack és Bob. A jövő hét csütörtökén kiválóan érdekes operett premiere lesz a Szigligeti-színháznak **Jack és Bob** a bemutatásra kerülő operett című. Amerikai munka a darab. New-Yorkban pár évvel ezelőtt száz és száz előadást ért egymásután s a kontinensen is. Londonban és Bécsben nagy sikerrel játszották. Ekkor szerezte meg s adatta elő Sopronban sok zsúfolt ház előtt Somogyi Károly. Azóta pihen az operett. Pedig hosszú pihenést nem érdemelte meg. Gyönyörű muzsikája van s olyan gazdag és hirre kapott, hogy a Népszínházak s más színházaknak nem egy premier-jéhez kérték belőle, illetve próbálták kapni meg betétnek egy egy számot. Jakobovszky Eduárd komponálta a muzsikát. A libretto is rendkívül mulatságos. Jack és Bob két amerikai csirkéző, igazi yankee-humorról megcsinált alak. Modern, amerikai táncoperett a darab. Fő szerepeit Heltay Jenő és Bérczy Gyula (Jack és Bob) Rédey Szidi és Ámon Margit, Krasznay Andor és Szatmáry Árpád játsszák.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 168.

Bérlét 145. sz.

Ma vasárnap, 1903. március 1-én:

Délután 3 órakor fél helyárral:

Házasodjunk.

Énekes bohózat.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárral:

Gerolsteini nagyhercegnő.

Víg operette.

S Z E M É L Y E K:

Irén, uralkodó nagyhercegnő	— — —	Márkus Aranka
Gerolsteinban	— — —	Heltai Jenő
Paul, koronaherceg	— — —	Bérczy Gyula
Puck báró, a nagyhercegnő	— — —	— — —
nevelője	— — —	— — —
Bumbum tábornok, főfő parancs-	— — —	Pintér Imre
nok	— — —	— — —
Grog báró, ezredes és val. tit-	— — —	Szatmáry Árpád
kos tanácsos	— — —	Kulinyi Marska
Vanda, pórleány	— — —	— — —
Fritz, köztitkár a nagyhercegnő	— — —	Perényi József
ezredében	— — —	— — —

HELYTARAK: Nagypáholy 7 kr., Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint; Zsolya 1 frt 50 kr. Körsszék 1 frt 20 kr., Tamlászek, 1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártszék 30 kr. Földszinti állonely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szindap 10 kr.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárvitás 7 órakor

A hoinapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap hétfőn, március 2-án:

CASANOVA.

Operette.

IRODALOM.

Felolvasó ülés a Szigligeti társaságban.

Mához egy hétre, március 8-án a Szigligeti irodalmi társaság nyilvános felolvasó ülést rendez, melyen dr. Várady Antal, a kiváló poéta, *Palotás* Fausztin ismert költő-katona, és dr. Kurländer Ede ügyvéd fognak szerepelni. A felolvasó ülést a kir. kath. jogakadémia disztermében tartják meg, délelőtt 11 órakor.

II. Józsefnél tragikusabb életű uralkodó nincs a magyar történet emlékei közt. Egy fűtbe ment élet keserűsége tölthette meg szívét, mikor a jóindulata tévedésén végig tekintve, azt kellett látnia, hogy mindent jóvá kell tennie, mindent eltörölnie, a mit tett. »Hogy egyszerre véget vessék a magyar rendek minden, csak némileg is méltányosnak látszó panaszainak, ezennel megszüntetem az uralkodásom kezdete óta kiadott általános rendeleteket és intézkedéseket, és mindent azon állapotba helyezek vissza, melyben a boldogult császárné halálakor volt. Kiveszem azonban a tolerancia-pateost, a lelkészségek rendezését továbbá azt, a mi a jobbágyakra vonatkozik. — Szívvel kívánom, hogy Magyarország ez intézkedés által annyit nyerjen jó rendben és boldogságban, mennyit én akartam szerezni minden tárgyban való intézkedéseim által.«

Ez a szemoru irat, mely a koronának Budára hozatását is elrendelte, volt a József császár politikai végrendelete. A haldokló császár még hallhatta a nemzet örömjongásának híreit, a melylyel az ő politikai terveinek megsemmisítését fogadta. A császár utolsó éveiről rajzol szép és meleg képet Marcziál Henrik kitűnő tudósunk, a Nagy képes világtörténet most megjelent 179. füzetében. Egy füzet ára 60 fillér, egy kötetet díszes felbőr-kötésben 8 frt. Kapható minden hazai könyvkereskedésben s részletfizetésre is a kiadóhivatalban: Révai Testvérek irodalmi intézet Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

EGYESÜLETEK.

A jogász egyesület gyűlése.

Tegnap este látogatott gyűlést tartott a nagyváradai jogász egyesület.

Sábel Kálmán alelnök elnöklésével jelen voltak:

Dr. Plopu János, dr. Várady Zsigmond, dr. Agoston Péter, Kurovsky Ferencz, Gáthy Bálint, dr. Nagy Géza, Karakas Albert, Baróthy Pál, Lánzi József, dr. Miko Gyula, dr. Stern László, dr. Békei Gyula, dr. Veissberger Mór, Váncsary Mihály, dr. Gerő Sándor, dr. Grósz Menyhért, Domokos István, dr. Mór Pál, Marosi Endre, dr. Edelmann Menyhért, dr. Perczel Adolf, Madarász Kálmán, dr. Thuri László.

A gyűlés megnyitása után *Rosenthal* Mór dr. tartotta meg érdekes jogi felolvasását.

Tartalmas tanulmányában a meggarthatatlan jogi állását fejtegeti, s indítványozza a magy. polgári törvénykönyv most folyó revíziója alkalmával e kérdés figyelembe vételét.

Majd dr. Grósz Menyhért tszéki orvos tartott tartalmas szabad előadást a beszámíthatóságról.

A gyűlésben mindkét előadó felolvasása élénk és általános érdeklődést keltett, s alapos vitát provokált.

Az orvosegyesület szakülése.

A biharmegyei orvos-gyógyszerész és természettudományi egyesület holnap, hétfőn délután 5 órakor a bábaképző intézetben szakülést tart, melyen dr. Baróthy Akos városi t. főorvos bemutatja a város múlt évi közegészségügyi viszonyairól szerkesztett jelentését, dr. Rácz Miksa néhány műtési esetet fog ismertetni.

MŰVESZET.

Fényes hangverseny.

Nagyvárad közönsége a legnagyobb érdeklődéssel nézhet az elé a fényes hangverseny elé, amelyet most a »Nagyváradai és Biharmegyei Nőegylet« lelkes buzgalommal rendez.

Március 8-án fog lezajlani az idei hangverseny ez évad érdekessége, amelynek műsorát úgy állították össze, hogy minden pontja a legnagyobb vonzerőt gyakorolja a publikumra.

A közreműködők sorában ott találjuk Várady Antalt; valamint leányát Várady Arankát, aki művészi tehetségével most tűnt föl a fővárosban s aki szavalattal gazdagítja a hangverseny műsorát.

Hallani fogja a közönség Geyer Stefit, a tüneményes hegedűművésznőt, aki diadalt diadal után arat s legközelebb belgrádban fog játszani a szerb királyné előtt. Mindenki örömmel fogadja bizonyára azt a hírt, hogy a nőegylet estélyén viszontlátja Szoyer Ilonka kisaszonyt, az Operaház művésznőjét, aki ragyogó énekművészetével oly számos bámulót szerzett Nagyváradon is.

A zenei rész zongora kíséretét szintén első rangu művész ember, Dienzl Oszkár látja el. Szóval oly kiváló élvezetet ígérő hangversenyre van kilátásunk, amelyen ritkán esik Nagyváradon, s így a nőegylet biztos lehet úgy az erkölcsi, mint az anyagi sikerben.

NYILTTER.

Szabott árak!

China-ezüst

gyári raktár

Nagyvárad, Bémer-tér.

Ajánlja a most érkezett, 1903. év mintákban dusan felszerelt raktárát, u. m. étszerek, asztalterítékek gyertya- és karos gyertyatartók, tálcák, asztal- és gyümölcsállványok, dísz tárgyak művészi kivitelben. Naszajándékok, verseny és jubileumra alkalmi tárgyak stb. Vendéglő-, szálloda- és kávéházberendezések a legszolidabb kivitelben.

Angol és francia china-ezüst GYÜRÜK egyedüli elárúsítója Bihar-, Hajdumegye és Erdély részére nagyban és kicsinyben.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Országh Sándor

zongoragyára

R.-Palota. (Budapest mellett).

Alapítottatott 1861-ben.

121

Ajánlja amai kor igényeinek mindenben megfelelő

uj orgonáit.

Elvállal javításokat a legjutányosabb árak mellett.

Kisebb orgonák raktáron!

Árjegyzéket kívánatra küldök.

Értesítés!

Nagyvárad és vidéke t. közönségét van szerencsém értesíteni, hogy a

Braun és társa

üzégek alakult és Nagyvárad, Zöldfa-utcán, a volt

Roth A. Gyula-féle

helyiségben berendezett **cipő, kalap és férfi-dívat kereskedést** a mai napon átvetttem és azt újonnan a mai kor követelményeinek megfelelően berendezve a saját cégem alatt tovább vezetem.

A midőn ezen üzletemet megnyitom, biztosítom a nagyérdemű közönséget arról, hogy szükségletét sehol oly

olcsón és jó minőségben

be nem szerezheti, mint nálam.

Kérem erről szíves látogatása mellett személyes meggyőződést szerezni.

Tisztelettel:

Weisz Henrik.

150

Olcsó ezüst-bevásárlás!!

119

A m. kir. fémjelző hivatal által fémjelzett
13 próbás **ezüst evőkészletek 5¹/₂**
gyertyatartók és girandolók 6¹/₂
krajczár grammja

DEUTSCH SIMON

ékszerésznél

Nagyvárad, Bémer-tér.

TAVIRATOK.

A képviselőházból.

Budapest, febr. 28. (Saj. tud. táv.)
A kérvények elintézése után *Vázsonyi* interpellált a vasuti tisztviselők fizetés rendezése érdekében, mire *Láng* miniszter válaszolt, hogy már folynak a javítási tervezett elömlőkései, csak idő kérdése az ügy megoldása.

József főherceg üdvözlése.

Budapest, febr. 28. (Saj. tud. táv.)
A fővárosi tisztviselők testületileg üdvözölték *József* főherceget születés napjának 70-ik évfordulóján.

Büntetés a Kossuth-nótáért.

Arad, február 28. (Saj. tud. távir.)
Az aradon állomásozó huszárezred 5 tisztje mulatozás közben a Kossuth-nótát huzatta. A tisztiek e tiltott hazafiságát besúgták a szegedi parancsnokságnál és *Sandl Géza* főhadnagyot Szegedre helyezték át büntetésből. *Fleissmann* és *Reviczky* főhadnagyokat pedig 2 heti szobafogsággal büntették a Kossuth-nóta miatt.

Kubelik nőül.

Bécs, február 28. (Saját tud. táv.)
Kubelik Jan a kitűnő hegedű virtuóz eljegyezte *Szell Farkas* debreczeni táblai tanácselnök leányát, a ki gróf *Csáky*

Kálmán felesége volt, de alig egy éve elvált tőle. Három éve ismerkedtek meg Debreczenben, amikor *Kubelik* Debreczenben hangversenyezett. Azóta állandó levelezésben állottak egymással. *Szell Farkas* egyébként a miniszterelnök rokona s így *Kubelik* főuri családba nőül. *Kubelik* már építeteti Bécsben jövendő otthonát, egy művészi villát.

A csikszentmártoni korteskedés.

Budapest, febr. 28. (Saj. tud. táv.)
A csikszentmártoni választás mindjobban elmérgesedik. A néppárti és szabadelvű választók folyton harcban állanak. A néppártiak sértéseire *Győrfi* provokáltatta *Baránszkyt*. *Molnár* apát mindent elkövet a néppárt érdekében. A székelemek a székelység ügyének tekintik a néppárt győzelmét.

Anglia Délafrikában.

Pretória, febr. 28. Tegnapi rendeletet tettek közzé a transzváli gyarmat közoktatásának szervezése tárgyában. A rendelet szerint a hollandus nyelven való tanítás, a hióktatást is beleértve, nem lehet több heti öt óránál. Egy másik rendelet a délafrikai cukor után Transzvalban fizetendő behozatali vámot leszállítja. (M. T. I.)

Pestis Dél-Afrikában.

London, febr. 28. Egy fokvárosi távirat aggasztó hírt közöl. A pestis kitört Dél-Afrikában. Allitóltag nagy pestises eset fordult elő eddig. A kormány megtette a szükséges intézkedéseket.

Nikolics Fedor báró temetése.

Budapest, febr. 28. (Saj. tud. táv.)
A pénteken elhunyt *Nikolics Fedor* bárót kedden temetik el Temesváron. A temelési szertartást *Bogdanovics* Lucian szerb püspök végzi.

Vihar a Temzén.

London, február 28. A tegnapi vihar a Temzén járó hajóknak ezrekre menő kárt okozott. A shieldsi kikötőben a *Ferdinand Fischer* brémai vitorláhajó három gőzessel összeütközött. Ugy a *Fischer*, mint a három gőzhajó erősen megrongálódott. (M. T. I.)

A szász trónörökösne elutazása.

Genf, február 28. (Saj. tud. táv.)
Lujza főhercegnő elutazása Lyonból március 2-án lesz. A szász trónörökösne Salzburgba fog telepedni.

München, febr. 28. Giront kitiltották Ausztria-Magyarország területéről, *Lujza* hercegnő pedig elhagyta a szanatóriumot, s Lisabonbn utazott, ahol anyja várt reá.

Sierra elnök megsebesült.

Washington, febr. 27. Glass tengernagytól távirat érkezett, amely szerint tegnap három amerikai hadihajó érkezett La Unionba (San Salvador). A távirat azt jelenti továbbá, hogy *Ampalaval* (Honduras) megszakadt a táviró-szekkötés és hogy 22 én a szárazföldön ütközet volt, amelyben *Sierra* elnök teljes vereséget szenvedett, de 300—400 emberrel elmenekült. *Bonilla* most előrenyomul a főváros felé, amelyet hívei már megszálltak. A háborút lényegében befejezetnek tartják. (M. T. I.)

Hajóösszeütközés.

Trieszt, febr. 28. A Konstantinápolyból jövő *Carniola* nevű gőzös tegnap este 7 órakor mintegy kétföldnyire a világitótornyon kívül a sűrű ködben összeütközött a Dalmáciába menő *Quarneró* gőzessel. A *Carniola* kissé megsérült és a szabad kikötőbe ment, ahol rögtön letette rakományát. A *Quarneró* jobb oldalán erősen megrongálódott és a révkapitány rendelkezésére visszament a kikötőbe. (M. T. I.)

A Barnum czirkusz leégett.

London, febr. 28. »Daily Telegraph« new-yorki tudósítója jelenti. *Barnum* és *Bailey* óriási czirkusza és muzeuma a múlt éjjel, közvetlenül az előadás megkezdése után, kigyuladt és leégett. — *Kilencz* ember elpusztult. Az állatok nagy részét megmentették. — A »Daily Telegraph« egy másik kábeltávirata jelenti, hogy a *Barnum* czirkusznak csak az istálló égett le. A fősátort megmentették. A kár azonban így is rendkívül nagy. Körülbelül 3 millió korona. (M. T. I.)

A forrongó Balkán.

Konstantinápoly, február 28. A porta az elfogadott reformok főbb pontjait közölte a monasztiri, szaloniki és üszkőbi válikkal, és jelezte, hogy *Hitmi* basa három évig maradt főfelügyelő.

Konstantinápoly, február 28. Az üszkőbi váli jelentése szerint a pecsovói kerületben egy 60 főnyi bolgárbanda megütközött a katonasággal. A banda tagjain bolgár katonai egyenruha volt. Elestett a banda részéről 12 ember, köztük egy ezredes és 5 tiszt, a török csapatok részéről két ember. Az elesett bolgároknál kiáltványokat és öt dinamitöltényt találtak.

Konstantinápoly, február 17. Hire jár, hogy a szultán az elfogadott reformokat az összes európai vilajetekre akarja kiterjeszteni. Az osztrák-magyar és az orosz nagykövet eddig nem kapott erre vonatkozó értesítést. Ilyen intézkedés különben a költségek miatt kétséges. A porta ma felhívta a két nagykövet figyelmét arra, hogy a bolgár kormány látszólag korrekt magatartása mellett is a bolgár sajtó azt mondja, hogy a mozgalom nem szűnt meg. (M. T. I.)

REGÉNY-CSARNOK.

Tüzzel-vassal.

Írta: *Sienkiewicz Henrik.* 209

Sagloba össze-vissza ölelte és csókolta *Wolodyjovskit*, aki annyira elérékenyűt, hogy valósággal megsiratta *Bohont*. Végre kiszabadította magát a *Sagloba* karjaiból és így szólt:
— Mi nem voltunk ott halálánál, ő pedig szívós természetű fickó — hátha meggyógyult?
— Az Isten szerelmére, mit beszélsz! szólt *Sagloba*. Készen lennék azonnal *Lpkowóba* menni és képtemetést rendezni a számára.
— Mi értelme volna? Hiszen a sebesültet agyon nem verhetnéd. A kardnál pedig gyakran megesik, hogy ha azonnal el nem pusztul a sebesült, kilabol. A kard nem golyóbis!
— Nem, ez lehetetlen? Hiszen már horgótt, amikor elmentünk. Oh nem, az lehetetlen. Akkorára hasította a penge a mellét, mint egy fészerrajtó *Hagyjuk* piheenni, te úgy elbántál vele, mint egy nyulal. Nekünk mielőbb *Skrzetuskí-*

hoz kell mennünk, hogy segítsünk rajta és megvizsgáljuk, mert különben bánatában tökéletesen elemészi magát.

— Vagy remete lesz, amint ő maga is mondta.

— Nem csoda. Én is azt tenném az ő helyén. Nem ismerem nála tisztelteméltőbb lovagot, de szerencsétlenebbet se, Oh, az Isten nagyon sujtotta őt!

— Hadd már! szólt a kissé becsipett Wolodyjovskij, ne papolj róla, mert már nem tudom a könnyeimet sem visszatartani.

— Hát én? szólt Sagloba. Olyan nemes lovag, olyan jeles katona... és ő, a hercegnő... te nem ismered őt... aranyos kis fűreg!

Sagloba elfojtott hangon beszélt, mert igazán nagyon szerette a hercegnőt. A két lovagnak könnyje záporoként hullott a poharukba, lecsüggesztették a fejüket a néma csöndben ültek, míg végre Sagloba az asztalra ütött az öklével.

— Mihály! Miért is sirdogálunk mi tulajdonképpen, hiszen Bohun márt nem él.

— Ah! igaz, szólt Wolodyjovskij.

— Inkább örüljünk. Bolondok vagyunk, ha azonnal fel nem keressük a hercegnőt.

— Menjünk! szólt Wolodyjovskij és fölkel az asztal mellől.

— Igyünk! szólt Sagloba. Isten engedje meg, hogy mi tarthassuk a keresztviz alá a gyerekeiket, fizetségül azért, hogy Bohun agyonvertük.

— Ugy kell neki! hagyta rá Wolodyjovskij észre nem véve, hogy Sagloba már megosztja vele a Bohunon való győzelem dicsőségét.

XIV.

Végre felhangzott a »Tedeum laudamus« a varsói székesegyházban, hirdelve, hogy »íme dicsőségesen uralkodik, a mi királyunk«, az agyuk dörrögtek, a harangok zugtak — és megnyugvás szállott a szívekbe. Végre végeszakadt a fejtelenség állapotának, amely viszálykodást és nyugtalanságot teremtett és a köztársaságot nagy nyomorba döntötte. Azok, akik a fenyegető veszedelem gondolatára remegtek, most könnyebbülten sóhajtottak föl, mert a választás várakozás ellenére a legnagyobb rendben folyt le. Sokan azt remélték, hogy az áldatlan polgárháborúnak immáron egyszer s mindenkorra vége szakadt és az új uralkodónak már csak a bűnösök feletti ítélkezés feladata jut.

E reményt megerősítette a Chmielnickij magatartása is. A Samoscsot ostromló kozákok valamennyien János Kázmér híveinek vallották magukat. Chmielnickij az uralkodóhoz Huncel-Mokoski préposttal levelet küldött, amelyben biztosította őt alázatos hűségéről és kegyelmet kért egy a maga, mint a saporogiai hadsereg részére.

Köztudomású volt az is, hogy a király egyetértve az Ossolinski kancellár politikájával, a kozákoknak jelentékeny engedményeket fog tenni. Mint a plawici vereség előtt a háborút úgy most minden ajk a békét hangoztatta. Azt várták, hogy anyai balszerencse után végre felélegzik a köztársaság és az új kormányzat alatt be fognak győhyni a régi sebek.

Végül a király levelet küldött Sniarowski-val Chmielnickijnek és csakhamar elterjedt az örvendetes hír, hogy a kozákok feladták Samoscs megszállását és Ukrajna felé vonulnak, hogy ott nyugodtan bevárják a király parancsait és azt a bizottságot, amely majd megvizsgálja az ő ügyüket. Mintha a zivatar után hétszínű szivárvány tűnt volna fel most áldást és békét hirdelve a köztársaságban. Nem hiányzottak a rossz sejtelmű jóslások sem, de azokra a sokat ígérő jelen hatása alatt mit sem adtak. A király előbb Csenstochaubá ment, hogy megválasztásáért hálát adjon isteni patrónájának és a további kegyét is kikönyöröge, azután Krakóba utazott, hogy megkoronáztassa magát. Vele mentek az udvari méltóságok is. Varsó szinte üresen állott, csak a menekültek maradtak ott, akik nem mertek még az elpusztított hátrókaikra visszamenni.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Lópatkolási tanfolyam. A lópatkoló gazdákra igen fontos az, hogy lovaik kellő szakértelemmel patkolóttassanak s a tapasztalat azt mutatja, hogy igen sok állatnak a lábát rongják el a rossz patkolással. Ez vezette a minisztert arra, hogy patkolási tanfolyamokat létesítsen. Pár héttel ezelőtt nyitott meg Nagyváradon a Ferencz József-laktanyában egy ilyen tanfolyam s ma, márczius 1-én lesz a vizsgálat. A jó eredményt felmutató hallgatók oklevelet kapnak a tanfolyamról.

Értéktőzsde.

Budapest, febr. 28.	
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Allamvasút	—
Rimamurányi	509.50
Magyar jelzálog	472.—
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, febr. 28.	
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	—
Káposzta, repce, aug.	6.96

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. febr. 28-án.	
Magyar aranyárjádék 4%	121.85
Magyar koronajárjádék	99.05
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4 1/2%	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	99.50
Italmérségi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyeresémsorsjegyek-kölcsön	200.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	159.—
Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék papírban	100.50
Osztrák járadék aranyban	121.—
Osztrák korona járadék	101.—
Osztrák államsorsjegyek	154.50
Osztrák magyar bank részvény	15.70
Magyar hitelbankrészvény	738.50
Osztrák hitelintézet részvény	686.75
Párisi vista	95.42
29 frankos arany (Napoleon'dor)	19.08
Németbirodalmi márka	117.05
Londoni vista	289.95
20 márkás arany	28.41

Marha ártáblázat 1902. február 24-ről.

1 pár I-ső rendű jármos ökör	610—700 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör	500—580 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör	230—290 k.
1 drb fejős tehén	100—230 k.
1 drb vágó ökör	250 kgr. 154—280 k.
1 drb vágó tehén	150 kgr. 120—180 k.
1 drb veres borjú	26—50 k.
1 drb fél éves borjú	36—60 k.
1 drb két éves borjú	70—160 k.
1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként	104—112 k.
1 pár fél éves sertés	34—40 k.
1 pár egy éves sertés	48—78 k.
1 pár két éves sertés	80—140 k.
1 drb igás ló	130—230 k.
1 pár ökörbőr	40—50 k.
1 pár tehénbőr	26—30 k.
1 pár borjubőr	10—20 k.

SZERKESZTOI POSTA.

Gizike Helyben. A vers témája igen jó, okvetlenül közölni is fogjuk. Sziveskedjék azonban a vers érdekében egyes rimeket kijavítani. Nem elég u. i. az utolsó egy-két betű összecsengése, hanem a rímnek — ha csak nem egytagu szavakról van szó — legalább két szótagra kell kiterjednie. Nem rim tehát pl. *vidám* — *Jóskám*, *szókra* — *birja*, a hol csak két, sőt egy betű egyezik. Ha ezt a javított kiadást meg nem kapjuk, kiadjuk a verset így is; jobban szeretnők azonban csak a szépség hiányok — nélkül közölni. Szép gondolatnak legyen szép köntöse is; nemde?

A szerkesztőséget feloldja:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Meghívás

a nagyvárad takarékpénztár részvénytársaság

56-ik rendes közgyűlésére,

mely 1903. évi márczius hó 1-én d. e. 10 órákor saját üzlethelyiségében fog megtartatni.

Tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1902. üzletév eredményéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1902. évi zárszámadások megvizsgálása tárgyában és ezzel kapcsolatosan a mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok 40. § a értelmében kilépő 5 napbiztos helyébe 5 napbiztos választása 3 évi időtartalomra.
4. Az igazgatóság előterjesztése a nyugdíj-alap állásáról.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább egy hó előtt saját nevére iratott, szelvényével együtt letenni, hol az őt megillető szavazat számát előtűntető tértvénynyel láttatik el.

A mérleg eredeti példánya az üzlethelyiségben f. évi február hó 22-től kezdődőleg a részvényesek által megtekinthető.

Nagyvárad, 1903. február hó 9-én.

149.

Sal Ferencz,

kir. tanácsos, igazgatósági elnök

Figyelmeztetnek a t. részvényesek, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében érvényes határozat hozatalára 20 oly részvényesnek kell jelen lenni, kik a részvénytőkének legalább egy harmadrészét képviselik.

Hirdetmény.

A Nagyvárad takarékpénztár, Bihar megyei kereskedelmi-, ipar- és terményhitelbank, Bihar megyei takarékpénztár és Gazdasági és iparbank r. t. bejegyzett nagyváradai cégek ezennel közzhírré teszik, hogy f. é. február hó 15. napjától kezdődőleg a betéti kamatlábat a következőleg állapították meg:

Az intézetek fizetnek:

1. Egy zárlattól a másik zárlatig heverő ökek után 4 % -ot. 2. A zárlatközi időben legalább 4 hóig heverő ökek után 3 1/2 % -ot. 3. A zárlatközi időben nem teljes 4 hóig heverő ökek után 3 % -ot. 4. Olyan ökek után, melyek az intézetnél legalább 4 hóig hevernek de betéti idejük a zárlat által megszakított olyképpen, hogy a zárlat időpontjáig még 4 hó le nem telt:

a zárlat előtti időre	3 % -ot
a zárlat utáni időre	3 1/2 % -ot

A zárlat minden év június hó 30-án és december hó 31-én eszközöltetik és a kamatok a fenti kamatláb szerint tőkésítetnek.

A 10 % os jövedelmi adót a betevő megterhelése nélkül az intézetek fizetik.

Az intézeteknél elhelyezett régi betétekre nézve a most megállapított kamatláb f. é. április hó 1-ső napjától kezdődőleg lép érvénybe.

Nagyvárad 1903 február hó 14-én.

Nagyvárad takarékpénztár r. t.
Biharm. keresk., ipar- és terményhitelbank r. t.
Biharmegyei takarékpénztár r. t.
Gazdasági és iparbank r. t.

168.

Ács Sándor

lakatosmester,
szereelő iparos,

Nagyvárad, Teleky-u. 53.

Van szerencsém egy a helybeli,
mint a vidéki nagyérdemű közön-
ségnek b. tudomására hozni, hogy

Teleky-utca 53. sz. alatt
lakatos-műhelyt

nyitottam, a hol minden e szak-
mába vágó munkákat teljesen ki-
fogástalanul készítek.

Továbbá a legjobb szerkezetű

szívó- és nyomó kutakat, fürdő- és vízve-
zeték berendezéseket, tüzi fecskedőket, villa-
nyos szobacsengők szerelését stb.

A helybeli háztulajdonosok és in-
tézetek vezetőségét tisztelettel ér-
tesítem, hogy a *házi vezeték gon-
dozását, jókarban tartását* évi
csekély általán díjért felvállalom,
mi által sok kiadástól és kelle-
metlenségtől mentve lesznek.

Külföldi tapasztalatom és képzett-
ségem folytán minden kívánal-
mának megfelelek és az álta-
lam készített munkákért, ugy-
szintén javításokért szigorú jót-
állást vállalok.

157

538—1903. éln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsának 12252—
1902. sz. végzése folytán a kolozsvári or-
szágos siketnéma intézetnél megüresedett
alapítványi hely betöltése céljából ezen-
nel pályázatot hirdetek.

Felhívom ennél fogva az érdekelteket,
miszerint szabályszerűen felszerelt pályá-
zati kérvényüket *folyó évi március hó
20-ig* hozzám nyujtsák be.

Az alapító oklevél szerint az alapít-
ványból első sorban egy nagyvárad i-
lletőségű és lakos, esetleg másodsorban
nagyvárad i-letőségű siketnéma nyer ok-
tatást.

Az alapítvány Nagyvárad város pol-
gármestere által töltetik be.

A további feltételek a polgármesteri
hivatalnál a hivatalos órák alatt megtud-
hatók.

Nagyvárad, 1903. febr. 28-án.

Rimler Károly,

polgármester.

176

**A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziszere, a mely már több
mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül al-
kalmaztatik kőszvényél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásár-
láskor óvatosak legyünk és csakis
eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony”
védjeggyel és a „Richter” ozégjegyzéssel
fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban
a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár:
**Török József, gyógyszerésznél
Budapesten.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók. ••
Rudolstadt.

Van szerencsénk a t. közönség tuda-
mására hozni, hogy a

4.2-^oos egyesített államkölesön

convertálását, vagy azok visszafizetésére
való felmondását *teljesen költségmentesen*
közvetítjük és

**bármely más értékpapírok vételét vagy
eladását**

a legelőnyösebb módon eszközöljük.
Nagyvárad, 1903. február 20.

**Biharmegyei Kereskedelmi-, Ipar-
és Terményhitelbank.**

170

Kiadó lakás.

A Kossuth-utcai Mezey-házban a II-ik
emeleten egy **6 szobás utcai lakás**
f. évi május 1-től kiadó.

Bővebbet a házmesternél.

180

Eladó

I-ső osztályu téglá a Fácánosban

ezrenkint 30 K. 60 f.-ért. Eladással
megbizva **Sticz Mátyás** fácánosi
gazda.

Nagy mennyiségben véve némi en-
gedmény.

Hoffmann Henrik

püsp. urad. kasznár.

174

11971—1902 T. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A belényesi kir. jbiróság mint telekkönyvi
hatóság közhírré teszi, hogy Thury Ignác végre-
hajtónak *Krecz Anna, f. Lung Juonné és t.*
végrehajtást szenvedők elleni 96 kor. tőkekő e-
telés és jár. iránti végrehajtási ügyében a n-
várad kir. törvényszék (a belényesi kir. járás-
biróság) területén lévő Dragotyán községében
fekvő adragotyáni 39. sz. tjkvben A I. 20—39.
rends. a. foglalt ingatlanokra, mindazonáltal a C.
3. rend. 6579—900. sz. a. öz. Krecz Tivadarné
sz. Usváth Virág javára bekebelezett özvegyi
haszonélvezeti jog épségben hagyása mellett
az árverést 770 kor.-ban ezennel megállapított
kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fen-
nebb megjelölt ingatlan az **1903. évi már-
cius hó 14 ik napján d. e. 10 órakor** Dra-
gotyán község házánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingat-
lanok becsárának 10%-át, vagyis 77 koronát
készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42-ik
§-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt
kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában ki-
jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezehez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Belényes 1902. évi december hó 12.
napján. A belényesi kir. Járásbiróság mint te-
lekkönyvi hatóság.

Petrovits Ferenc,

kir. albiró.

175

Dr. Dreiszker vizgyógyintézete

KÓSZEGEN,

Vasmegeye, vasuti állomás.

RENDSZER:

Priesnitz és Kneipp.

Legjobb gyogyeredmények!

Gondos orvosi felügyelet!

Igen jutányos ár!

Prospektus ingyen és bérmentve!

178

Nagyságos asszonyom!

Van szerencsém értesíteni, miszerint az utaztatás tör-
vényes beszüntetése következtében »női divat-szövet és se-
lyem-különlegességek áruházaim« összes cikkeiből **Nagy-
váradon, Strohmayer Pál vászon- és fehér-
nemű üzégénél** (Szent László-tér 1. sz. Telefon 166.)
bizományi raktárt létesíték, hcl már a legköze-
lebbi **tavaszi és nyári újdonságok** beszerezhetők,
esetleg megrendelhetők.

Vidéki megrendeléseket, valamint minták szétküldését
is Strohmayer Pál ur eszközli, miért is kérem becses
szükségeitei iránt hozzá fordulni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

SZÉNÁSY GYULA

BUDAPEST, Kristóf-tér.

850

ALAPITVAÓTT: 1850.

ALAPITVAÓTT: 1850.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönségnek ajánlani

legkitünőbb magvaimat.

Valódi ereti kítettett

takarmányrépa-fajokat.

Valódi Oberndorfi, kerek, sárga;

Mammuth óriás, vörös, Eckendorfi,

Olajbogyó; Palaczk alakú, hosszú.

Államilag vizsgált, arankamentes

francia és magyar luczerna, stíriai

vörös lóhere.

Pázsit díszfű-vegyülék.

Angol perje, muhar, bükköny, paprika-köles, gomborka, len stb.

Különféle gazdasági **MAGVAK.**

A legjobb konyhakerti **VIRÁGMAGVAK** és **GUMÓK.**

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várva, maradok kiváló tisztelettel

Dell'Orto Károly

Nagyvárad, Szent László-tér.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök. Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek. 159

Három magtár

azonnal kiadó a

Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és terményhitelbank

Nagytelek-utcai házában. 806

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség és a főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy e hét folyamán megérkeztek a tavaszi és nyári idényre szóló legújabb divatu angol, francia és honi szövetek.

Különösen felhívom a főtisztelendő papság figyelmét tavaszi felöltőknek angol sima szövetjeimre, melyek külön erre a célra vannak. Ugyazintén állandóan nagy raktári tartok reverenda czimáda szövetekből, kolárékból és kvadrátos templomi sapkákból.

Hivatkozással 12 év óta fenálló üzletem jó hírnevére, mely idő alatt b. megrendelőimtől a legnagyobb elismerést és bizalmat érdemeltem s jövőben is minden törekvésem oda fog irányulni, hogy b. megrendelőimtől a jó munka és pontos kiszolgálás által teljes megelégedésüket és bizalmukat kiérdemeljem.

Kívánatra vidékre mintákat küldök vagy levelező-lapon való tudósítás után személyesen ki megyek.

Szíves megrendeléseket kérve s magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván, maradtam

kitünő tisztelettel

BUMBERA IMRE

férfiszabó,

Nagyvárad, új Bazár-épület, színház oldali rész.

„THE GRESHAM“

életbiztosító társaság LONDONBAN.

Felsőmagyarországi és Erdélyrészi vezérügynökségi központ: Nagyváradon, Bémer-tér 4., I. emelet. — Főnök: LÉVAI HENRIK.

Hatásköre kiterjed a következő 38 megyére:

1. Abauj-Torna	11. Máramaros	21. Ung	30. Hunyad
2. Árva	12. Nógrád	22. Zemplén	31. Kolozs
3. Bars	13. Sáros	23. Zólyom	32. Kis-Küküllő
4. Bereg	14. Szabolcs	24. Alsó-Fehér	33. Maros-Torda
5. Bihar	15. Szatmár	25. Besztercze-Naszód	34. Nagy-Küküllő
6. Borsod	16. Szepes	26. Brassó	35. Torda-Aranyos
7. Gömör	17. Szilág	27. Csik	36. Székely
8. Heves	18. Trencsén	28. Fogaras	37. Szolnok-Doboka
9. Hont	19. Turóc	29. Háromszék	38. Udvarhely
10. Liptó	20. Ugocsa		

A társaság vagyona 1901. december 31-én 180 millió korona, mely összegben a »Budapesti Hivatalos Közlöny« 1902. évi 192. számában részletezett külön magyar mérleg szerint vannak: magyar állampapírok, magyar értékpapírok és a budapesti épületek 28 millió korona összértékben. Azonkívül letét Bécsben a központi állampénztárnál 23 millió korona.

Mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál:

A Gresham Felsőmagyarországi és Erdélyrészi vezérügynöksége Nagyváradon.

Fenti vezérügynökség hajlandó oly egyénekkel (kedvező feltételek mellett) összeköttetésbe lépni, kik életbiztosítási üzletek közvetítésére alkalmasak. 144

40 év óta fennálló saját asztalos- és kárpitos-műhely.

Nem gyári, de kizárólag az ország és a külföld elsőrendű műhelyeiből beszerzett fa- és vasbutorok, valamint kárpitozott berendezések nagy választéku raktára

NAGYVÁRAD,
Zöldfa-u. 34. sz.

WALLERSTEIN FERENCZ

Papp György-féle
házban, a volt
Erber helyiségben.

butor nagykereskedése.

1901. májustól áthelyeztetett Zöldfa-u. 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

Elegáns háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezések minden kivitelben, stilszerű szilárd, első minőségű anyagból. Szőnyegek és butorszövetek nagy választékban. Kárpitozott butoraim saját műhelyemben készülnek.

Lakások kárpitozását, vagyis tapétirozását elvállalom.

Legjobb gyártmányu zongorák, pianinok és tűzmentes vas- és pénzszekrények kaphatók.

Javítások gyorsan és pontosan eszközölködtetnek.

1091. májustól Zöldfa-utca 34. sz. Sörház-sikátorral szemben.

